

شيعر

وه رزى بىتاقه تى

سالى ۲۰۰۸

سۆران تامه جمه

ناوی کتیب: وه رزی بیتاقه تی

شاعیر: سۆران مامه حه مه

بابه ت: شیعیر

دیزاینی ناوه وه: ئارام شوانی

دیزاینی بهرگ: عومه ر سه یده

چاپخانه: ژینه ر

له بلاوکراوه کانی کۆمه له ی روونا کبیری و کۆمه لایه تی

که رکوک (۳۵)

سالی چاپ: ۲۰۰۸ چاپی به که م

وهرزی بیتاقاقتی

وشه‌ی (كورد)یان شیرینتر کردوو ده‌قی کوردییان جوانترو ئەفسوناویتر کرد، کۆمه‌له‌ی روناکبیری که‌رکوک و گۆقاره‌که، بوون به‌ بلنگۆی ئازادبخوازی و ته‌بابی و بریاه‌تی و یه‌کسانبخوازی و به‌رگریکردن له‌ کوردی‌تی و کوردستان‌ی‌تی که‌رکوک، ئەم دل‌ره‌وانی و بیرفراوانییه‌یش، به‌پێچه‌وانه‌ی خواسته‌کانی کۆنخوازان و بیرته‌سکه‌کان و ناحه‌زانی ئازادی بوو، هه‌ر له‌به‌ر ئەوه‌ چه‌ند جارێک کۆمه‌له‌ی رووناکبیری که‌رکوک و شوینکاری گۆقاری بانه‌پۆژ، چه‌ند جارێک له‌ ناکاودا به‌ چه‌کی سوک و به‌ ئاریجی هێرش‌ی کرایه‌ سه‌رو جارێکیشیان کردیان به‌ سووته‌مەنی ته‌قینه‌وه‌یه‌کی گه‌وره‌و چه‌ندین شه‌هیدو برینداری لیکه‌وته‌وه‌، یه‌کی له‌ شه‌هیدانه‌ نووسه‌رو وه‌رگێرو پۆژنامه‌نووسی جوانه‌مەرگ (مسته‌فا گه‌رمیان‌ی بوو، که‌ گیانی خۆی له‌پیناوی وشه‌ی کوردیدا به‌خشی، هه‌روه‌ها له‌بیرمه‌ له‌سالی (٢٠٠٤)دا، جارێکیان هێژیک‌ی ئەمه‌ریکایی گه‌مارۆی بینای کۆمه‌له‌ی رووناکبیری و کۆمه‌له‌ی‌تی که‌رکوک‌ی داو سه‌ربازه‌ ئەمه‌ریکاییه‌کان له‌

پیشه‌کییه‌کی سپی بۆ کۆمه‌له‌ شیعریکی سوور

له‌دوای پرۆسه‌ی ئازادی و رزگاربوونی که‌رکوک‌ی تاجی کوردستان و به‌رجه‌سته‌بوونی هه‌ندیک له‌ خواسته‌ جوانه‌کانی جه‌ماوه‌ری کوردستان له‌ زه‌مین‌ی بینراودا، به‌پێڕ سه‌رۆکی کۆمه‌له‌ی روناکبیری و کۆمه‌له‌ی‌تی که‌رکوک، سه‌رنووسه‌ری‌تی گۆقاری (بانه‌پۆژ)ی پێسپاردم، که‌ کۆمه‌له‌ی روناکبیری له‌ که‌رکوک ده‌ریده‌کات، ئیدی ستافی بانه‌پۆژ، له‌ دوو سی‌ ژوری بیناکه‌ی کۆمه‌له‌دا جیی خۆی کرده‌وه‌و که‌وته‌ کارکردن بۆ به‌رجه‌سته‌کردنی گۆقاری (بانه‌پۆژ)، له‌گه‌ڵ ده‌رچوونی یه‌که‌م ژماره‌ی گۆقاره‌که‌و به‌شداری کردن تیایدا به‌شیعرو چیرۆک و باب‌تی دی جوان جوان و به‌و به‌شداری و سه‌رگه‌رمی و دیده‌نییه‌یان، شوینکاری گۆقاره‌که‌و کۆمه‌له‌ی روناکبیری، چوستی و چالاکییه‌کی وه‌کو چوستی و چالاکی کوره‌ هه‌نگی به‌خۆیه‌وه‌ دی، رۆله‌ به‌ ئەمه‌که‌کانی که‌رکوک به‌ هه‌نگوینی عیشق و دل‌سۆزی،

وهرزی بیتاقلهتی

و بزئوی دنواندو دهیسه لماند که لاویکی سته مدیده ی کهرکوک و پۆزی لیبووه ته وه له جهنگه لستانای تاریکی ده رباز بووه و ئیستا نازادو سه ره خویه و دهیه وی خزمه تی وشه ی پیروزی کوردی بکات، گه لیکنجار بو هر بنکه یه کی پۆشنیبری بچوومایه له کهرکوک، سۆران له وی بوو، سۆران له پیناوی پۆشنیبری کوردیدا پییه کی له کهرکوک بوو، پییه کی له سلیمانی بوو.

به راستی ئه م لاوه کورده کهرکوکیه، بو ئه وه له دایک ببوو خزمه تی وشه ی کوردی بکات و هه ندیکجار وه کو ده لئین: ئه و سه رگه رمییه ی سۆران بو خزمه تکردنی پۆشنیبری کوردی ده گه یشته سنوری ئاژاوه، به لام ئاژاوه یه کی شاعیرانه ی جوان.

له مانگی پیچی ئه مسالدا شه هید سۆران به ته له فۆن په یوه ندی پیوه کردم و پیی گووتم: دیوانه شیعیکی هه یه هه ز ده کات پیش چاپکردنی من بیخوینمه وه و سه رنجی خۆم له باره ی شیعه ره کانه وه بنووسم و ئه گه ره حه زیشم کرد پیشه کییه ک بو دیوانه که ی بنووسم، پیم گووت:

زپیوشه کانه وه وروژانه ناو کۆمه له و سه ربان و بنبانان پشکنی و ژوره داخراوه کانیا ن به پیله قه و پاژنه شه ق شکاند، ته نانه ت ژووری سه رنو سه ربان به شیوه یه کی درپدانه به سه ره کدادا و ئه گه ره برای به پیزم (کاک عه لی حاجی غه فور) تکای بیده نگبونی لینه کردمایه، ئه و پۆژه تووشی کاره ساتیک ده بووم. هه ز ده که م لی ره دا ئه وه بیتمه وه یاد که یه کیک له و لاوه چالاک و وره به رزو دل سوژانه ی وشه ی کوردی که هامشوی کۆمه له و گۆقاره که ی ده کرد، شه هیدی جوانه مه رگ (سۆران مامه حه مه) بوو، سۆران به پرواله ت ژور هیمن و له سه رخو بوو، به لام له ناخه وه بزئوو چه له نگ و یاخی و بزۆز بوو، ته نانه ت هه ندیکجار ئه و یاخیتی و بزۆزییه له جۆری جلو به رگه کانیدا به دیده کرا، سۆران شاعیره و پۆژنامه نووس بوو، ژورجار به ریکورده ریکه وه وه هه ندیکجار به له گه ل ستافی ته له فزیونی کهرکوکدا و جار جاریش به ناوی گۆقاری (لقین) وه که کاری تیادا ده کرد، چاپیکه وتنی له گه ل نووسه ران و پۆژنامه نووساندا ساز ده کردو چالاک

وهرزی بېتاقه تې

له شيعری سؤراندا خه يالی فراوان و ويڼه ی جوان به ديدہ کریت، مروؤ به خویندنه وه یان سه رسام ده بی و تام و چيژی شيعری راسته قينه ده کات، له دوو توئی ووشه کاندا جيهانیکی نوی ده دؤریته وه، هر بؤ نمونه:

شه هید سؤران له شيعری (وهرزی بېتاقه تيدا ده لیت:

" به سه چیدی گول به باخه که وه نه ما
نه م قاره تاکه ی

ته نافی کمان له بیده سه لاتی هه لواسی

فه نتازیای که لله پوری

په لکه زيرینه ی وشه کانمان پی ده خنکان "

له کؤپله یه کی دی هه مان شيعردا، زؤر به شاعیرانه و به ناسکی و به کپی باسی کوشتنی حه قیقه ت و جوانی و شته پاک و پیرؤزه کانمان بؤ ده کات، به بیته وه ی گویمان له شریخه ی هه لکیشانی خه نجه ریک بی، هه ست به وه ده که یین که تاوانی گه وره گه وره پووده دن، نه وه تا ده لی:

" مروؤ گه لیک

ده ستنوووسی دیوانه که له کؤمه له ی پوونا کبیری له لای (کاک نه وزاد شیخانی) دابنی، له ناوه ندی مانگی شه شدا سه رم له کؤمه له ی پوونا کبیریداو ره شنوووسی دیوانه که م له کاک نه وزاد شیخانی وهرگرت، دوی خویندنه وه ی شيعره کان و نه و نامه تایبه تیه ی که بوی نووسی بوم، به ته له فؤن پی م گووت: که شيعره کانی و نامه که بییم خویندؤته وه و شيعره کانم نه وه نده به دلله شایه نی نه وه بن پی شه کیان بؤ بنووسم، به لام له بهر گه رماو باری ناته ندروستی خؤم ناتوانم په له ی تیا بکه م و نه ویش ووتی: که ی بوارت بؤ ره خسا، نه و ده مه بینووسه .

شيعره کانی سؤرانی مامه حه مه، شيعرگه لیکي سه ر به ریبازی شيعری نوی کوردین، نه و ریبازه ی که گروپیک لای شاری کفری سه ر به پاریزگای که رکوک، له ناوه ندی شه سته کانی سه ده ی رابردوودا دایانه زانندو له سه ره تای حه فتا کاندا له گه ل ده یان لای دیدا په ره یان پیداو کردیان به ریبازیکی هه ره دیاری شيعری نوی کوردی.

وهرزى بىتاقاقتى

بۇ ياره پەشيمانە كانمان
كى پەپولەى دەناسى
شيعرى (وهرزى بىتاقاقتى)
*دەرگا كرايه وه
كۆچە كان پىر بوون له تاريكى شه و
شيعرى (مەرگ پىم پادە بويرى)

*ئاو گۆرپه
كىله كانى ژور سهرم
به فرو تهرزه
شيعرى (مالئاواى له ئاو)

*ئاي كه شىت دەبىت هه موو شتىك
وهك رهنگ ده فرىت
شيعرى (په رستۆ .. پهنگى چواره مى سروشت)

*په نجه رهيهك يه خه م پادە وه شىنىت و چاو تاريكييه كهى

وهكو بايسكىل سوارى ويژدانىان بوون
دۆگماترين به قالىكن
چۆله كهى بنگويسه بانه كهى خۆمان
به پرووتكراوه يى پى دفرۆشنه وه
ئەم ئاسمانه شين ده كاته وه
نهك له بهر ئە وهى بىگه رده
بهلكو زهوى دهستى ناوه ته بىنا قاقاى و
دهيهوى باران راونى"

زۆرن ئەو شيعرو كۆپله شيعره بروسكانهى كه شايه تى
ئە وه دە دەن، سۆرانى مامه حه مه به جۆرىك له جۆره كان
خهسلەت و مۆركى تايبه تمه ندى خۆى هه يه، به پىوانه و
به راورد كردن له گه ل زۆرىك له شاعيره هاوپرى و
هاوته مه نه كانى خۆيدا، هه ر بۆ نمونە هه ندى دىپرە
شيعرى شاكارى له سه رانسهرى ديوانه كه يدا ده خه مه روو
له :

* گەر چه په رنهى گوله كان نه بووايه

*خهون به ئهلبوومیکى نوپى ئه م نیشتمانه وه ده بینم
که پره له ژيان
پره له ئاسوده گى گه وره نه بوون
شيعرى (چاوه پروانى .. يانى تهرمينالى تهرم)

*گۆچان سيجرى بۆ مهرگى پارانه وهى
رهنگه كان ده کرد
هه وره که قاقايه کى ليدا
دان سپيه کانى ئاسمان له پپر
بريسکه يه کيان گرته چاو
شيعرى (شهيتان و بالى با) .. هتد

ماوه ته وه بليّم شه هيد سۆران له سه رانسه رى ئه م ده سکه
شيعره دا، هه ولى جوانيدا وه بۆ به رجه سته کردنى هه ندئ
وینه و خه يالى سورىاليانه و له م بواره يشدا به
سه رکه و تووبى شوپيه لگري هه ندئ له شاعيرانى كوردى

ئه وديو كوشتنى زات
هه ست پیده کات
شيعرى (بيسالى)

*قه قنه س سلّ له تارماى لووله ي با ده کات
شيعرى (تهرمه که م نشينگه ي ميرووله پيره كانه)

*ته نانه ت ژيركراسى پايزيشى
ته ر کردبوو
شيعرى (ماچه هه لّواسراوه كان)

*ده ریا به ردیکى به ده سته وه يه
شيعرى (پياسه يه که له گه لّ باوکمدا)

*په پووله يه که پيم ده لیت:
بمسپيره به رووکه شى
شيعرى (دلنیا بن کهچه کانى دنيا، دلنیا بن شه يتانه كان)

وهرزی بېتاقاقه تی

حه فتاكانی سه دهی رابردوووه و کاریگه ری نه وانی پیوه دیاره .

له کۆتاییدا ده لیم: جیی داخه که شه هید سۆران ئه م پیشه کییه ناخوینته وه، سه یریش نه وه یه شه هید سۆران له م شیعرانه دا ووشه ی (مه رگ و مردن و کۆچ) و هاوچه شنه کانیا ن که مانای نه مان ده دن، زۆر به کاردینی، تو بلایی له ناخه وه خو ی پیشبینی شه هید بوون و جوانه مه رگی خو ی نه کرد بیت؟! .

له تیف هه لمه ت

وهرزی بیتساقهتی

۱۸

.....

په رستو
رهنگی چوارهمی سروشت

۱۷

وهرزى بىتاقاقتى

بەلام دەزانم فلچەيەك مەلەق لە ئاوا بېنم
 بەگەرۋوى نىكارەكەتدا
 بەم شىتتېيەتەۋە تۆ دەتەۋى بگەيتە كويى
 ئاۋەكان؟!
 كەنارەكانى؟
 بندىنى؟
 سەفەرى شەپۆلەكانى؟
 يان فرېنى ھەلچوونى؟
 ئاى كە شىت دەبىت ھەموو شىتتەك ۋەك رەنگ
 دەفرېت ..
 ھىچ شىتتەك نىيە ۋەك رەنگ بفرېت

لەچى رەنگتەك پىكھاتوۋىت؟
 من گەلەرىيەكم
 نەسرەۋتانه كار لەچياكانى دۆزەخدا دەكەم ..
 بەدەيان فىردەۋسى عىشقى سادەكان
 ۋەك كارۋانسەرا .. لەمندا پشوويناۋە ..
 بە كانى زامارى موژەى بى ئۆقرەبىيان
 چەندىن باقە ۋىنەى شكاوم تىدا نىژراۋە ..
 ھەرچەندە ناتوانم سۆسىۋلۆژىيەى من و تۆۋ
 پرسەى چاۋەكانت
 لە پرۆفايلى سى پەنجەدا بۆ باسبەكم ..

شپتی له رهشترین رهنگی سروشت

واتا له من ..

ئای که شپت دهییت .. ههرچی ئەسپه دهفرن

ههرچی عهشقه دهتهزن

ههرچی رهنگه دهتوقن

ههرچی ناوونیشانه زراویان دهچپت

ههرچی ماله دهروڼ

ههرچی شاره دهبن به پاستیلیکی چهور ..

ههرچی قوماشه دهبن به ههور

ههرچی بهفره دهبن به تهختهدار

ههرچی بازاره دهبن به زیندان ..

دوور ، دوور بفرپت

بهزمانی کهرولالی تاکو تهرای من و شپتی تو

لهرهنگ بفرپت ..

شپتی خوړ له ههلفرین

شپتی قهناعهت له کورتی

شپتی گوړانی له ئاوازی تهژی له وتن

شپتی له ژیان

شپتی له هاورپتی

شپتی له بهشیکې سکپچی روخساری نازهنینان

شپتی له شپتبوون

شپتی له کچی دراوسیکهمان

گه ره کی نه سیمی شیوهت نه بردووه ..
 تابلویه کی جیی ئەمانه تی چۆله که یه کی منیشت
 تیدا نه ماوه
 تا رووباره کانم پرت بکهن له (ئاوا)
 پرت بکهن له جهنگ .. جهنگی ئاشته واییه کی
 بوولیل ..
 ئاشته وایی خنکاندن رهنگه کانی ته نهایی تابلوی
 ئەوینی دزراوی خو کوشتن ..
 هاوری نه زانه کهم .. په رستو
 گوریسی عه شقی من کورت نییه که ناگاته
 چیوهی زهینت

ههرچی ئاگره ده بن به په یکه ری هه لم
 ههرچی گه رانه ویه ده بن به خه ون ..
 کهس ناگه رپته ووه که رهنگی به شه رییه تی پی
 بیت
 ههرچی خه مه ده بن به په شیمانی
 په شیمانی له رهنگه خه شه بییه کانی چله ی
 تابلویه کی سوریالی تو ..
 تو ..
 تو وینه یه کی
 فتوحاتی شمشیری هیچ شیوه کاری
 ئیمانی به ژیی کولانه شی هه له پیناوه کانی

وهرزی بېتاقاقتی

بۇ باویشكدان له قهراغی نیگار یكت
 واز لهم عشقه بینه !!
 ئاخر رووبار نه دیواری تېدايه ههلتبواسیت
 بهخویهوه ..
 نه لیو یكیشی ههیه بۇ ماچکردنی لای سهری
 تابووتیكت ..
 ئا .. خو ده ریا ئاسمان نییه
 كورته نامهیه کی باران و
 زهنگیکی ههوره تریشغه و
 گفهی كولوی خورت پی ببهخشیت ..

ریگه م بده ..
 ریگه م بده .. تا سکیچیک له گریانه
 مله وه نه کانی ئارایشتیكت بکیشم ..
 ریگه م مده که نه یه مه وه بوسه رده می چاچه
 قولیی زمان گرتنم
 تو سههولی خو نه گرتووی شهو کوپری زستان و
 قیبله ی گومانی
 ریگه م بده .. با ته نیاییت له مه زاری دپریکم
 ماره بکه م
 ده بیهم له مالی پیکه نی نیکمدا هه لیده واسم ..
 بمره وه کو خوا که ده مگریت

وهرزى بىتاقاقتى

بۇ ھەلۋاسىنى تابلۇ چاۋەكانت
گورىسەكەم بىگرە با نەبىم بەسەھۆل
كەس ۋەكو من خىرەتى فرى ناداتە گۆمى بى
شعورى كۆمەلگايەكەۋە
رەنگى لىباسەكەى ژىرەۋەت دەزانن
ۋشەى لەدەم دەر نەھاتووت پىدەلپن ..
عەشقى بە عانەيەك ..
ئاخر كەس ۋەكو من بەرگەى گزىى تۇفانى نزا
بى تامەكانى ناۋجودىى
دەيدارى عادەتى ئەفنىت ناگرىت ..

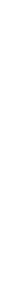
مىنىش (چات) *ى كەلاۋە بەھەلم بوۋەكانى
فیراقى عەزاب نىم
رۇژىك دەمبىنى بەسەر زەمبىلى دىۋەرەيەكەۋە
ۋورد ۋورد دەبمە رەنگى كلاسى گىلاس ..
ئازىزم پەرستۇ
گەر ونىشتكردم بىناسەۋە ..
لە سەرماۋ سۆلەى بالە بچوكەكانم بگە ..
بەم بالە گچكانەۋە دەمەۋىت بە (خودا) بگەم
ئىدى تۇ كەى بوۋىت بەكچى تەتەرى دەريا؟
دەريا ھەرچەندە قول بىت
ناكات بەقولى زامى ئەۋىنى دەلەمەى من ..

وهرزى بىتاقاقتى

هەلتدە قورپىن و ھەرگىز رووبارە كان ناگەنەو
مالى بىبابان !!
دە مەلى لەو پىندەر .. لەكن (اھەماموكتاھەكەى
جارى جاران ..
چاوەنوارى ئەو تەم دەستىخەيتە سەر چاوە كانم
كە ھەرگىز دەست نادەيتەو لە پەنجەى
تەزىوى شەقار شەقارم
چ فېكرىكە بەدوای ئەدرەسى (بادا) و پىلت و
پشتت لە سىبەرى حەقىقەتت كەردوو و
لەسەر بۆردى (ئاوا) خويندەنەو بۆ گەرىدە بىم
دەكەيت.!!؟

تابلۆ بىنازە كە .. تۆ لەونى چوارەمى تەبىعەت و
من ھەنگاوىكى بى سلايد
من دىلكى (كۆد) كراو و
تۆ شىوہ يەكى خۇلاوى سىخناخ بەپايز
تۆ ھارمۇنىبەتى وانە يەكى بزر بوون و
من مستىك ھەرەشەى مامۇستا ..
من سەرەتاي بىر كەردنەو و
تۆ كۆتايى لە بىر كەردن ..
تۆ نازانیت نا ..
تۆ نازانیت بە كەروپىشكەى شەپولى پياوہ تىمان
هەلتدە لووشين

وهرزی بیتاقاقتی

چاویکی دی
 بیریکی دی بوومهوه
 تابلو قهشهنگه کهی دیوی دوومهی امونالیزاو دلّه
 واقعییه کهی من ..
 چۆن ده توانی عه یامیک به شه هوه تی به سته لۆکی
 قهده ره وه دوو گیان بیت؟
 نه و نازانیت ئاواز چیه و له نۆته کانی فلچه
 ناگات
 به سه عه سفی خوره و گقهی کونسیرتیک
 ده تگریت

وهرزی بیتاقاقتی

وای .. وای له و کچانهی سهرمیان جوگه نمی کرد
 به ناو که ناراهه کانی کچینیدا په لکیشیان کردم و
 له و سهری هاو کیشیه که وه
 که ره تی تهره دانی خه زان بوومه وه !!
 که ره تی بۆنی پیاوه تی
 بۆنی خو شور دنی ئاشبه تال
 ئاشبه تالی قلیبوونه وهی رهنگ بوومه وه ..
 که ره تی رهنگی بوراهه ی که ره نا
 که ره نای خه والووی مهلا بانگدان
 مهلا بانگدانی شه پر بوومه وه ..
 که ره تی شه ری وینه یه کی دی

وهرزی بېتاقاقتی

ئەو نېگار كېشەى تۆى بۇ تەنھا جارېك خەيال
 كر دېت ..
 ويستووېه تى بتكړېتهوه له گەردوون گەر بۇ
 فروشتنه وهش بېت به خودا
 ترسى شه كه تى گلور بوونه وهى زەمەن دەكەم
 بۆنى يەقېنى خېتابى ماسېگرېك دېت
 بەدىار زەرىايەك شه ختەوه
 تۆ سەر ئاوى قەدەر كەوتووى
 گەر دەستم ناگرېت بۇ پەرىنە وهى شه وه كانى
 بەتەما بوون
 جارېكى دى مەيه وه ..

مەرپۆ .. چونكه گەرانه وه درزېكى تره له سەر
 شوېنېپى به فرى سەفەر
 درزه كانىش هەنگاويكن .. بەشېكن له بەرنامەى
 دووله تېوون
 دووله تېوونى رەنگ .. حەقىقەت .. شه هادەت
 .. نېشتيمان ..
 هەموو بى ئاگىن له و راستيانەى پەراوېزمان
 خستوون و
 خەبەرېشمان له گرنگى شوناسى قەفەسىنى
 رەنگ هەيه
 پەرستۆ لەقەبى حەوتەمى بۆيه

يانى خۇ دۆزىنەۋە
 گريانى پەپوۋلە
 يانى ئاشتىبۇنەۋە مىندالەكان بەرەنگ ..
 مرقايەتە .. يانى عەشق و گەرانەۋە بۇي
 لە لاي لىبوردەيى ئيمە
 ئيمە كە قەرەجىن
 قەرەجى نىشتمان.
 نەۋرۆزى ۲۰۰۶ - كەركوك
 * پارچە پەپۆي كۆن
 * گومەزە، كە مىندالان لەخۆل دروستىدەكەن بۇ
 يارى كردن.

مەيەۋە بۇ خالى تەنھاي دەستىپىكردن
 مەيەۋە بۇ كوزانەۋەي ژن لە دىپرى ژياندا
 مەيەۋە بۇ تەرىقكردنەۋەي نىشتىمان لە سەر
 رىگاي دى
 مەيەۋە بۇ سويكردنەۋە بەخۇشەي پىستى
 خۇشەۋىستى
 خۇشەۋىستى مرقايەتە دەۋىت ..
 مرقايەتە يانى مانەۋەي ئەسەرى پاكى
 يانى سروسشت
 يانى ھەلاۋىردى وچوود
 مۇنتىقى گول

وهرزی بیتساقهتی

.....

ماچه هه لواسراوه کان

۲۸

۲۷

سینهی زهوی گولزار کردبوو ..

نکه نکی بوو

لیزمهی عه شقیکی خه رابات

ته نانهت ژیر کراسی پایزیشی

تهر کردبوو ..

تهر بوون .. گهرمبوون .. شانویه

ههموو شتیکه بو تیکشکانی له شکری فه نابوون ..

شانوی ئه و کچانهی خویان به خشی به خودا

شانوی شاخه بی ئامیزه کان

ماچی سهر لیوی گوله کانی به یانیان ..

شانوی قینوسه کانی وولانمه ..

ماچ

به نرختترین گه وهه ری یاخی بووه کان

موگناتیبسی شاراهه

شه پوولی ده ریا خه م گرتوووه کان

جریوهی ئه ستهیره کانی شه وگار

وه ک فریشکی ئاویته بوونیک

له لیوی کوتراوی بالنده نوشداره کاندایه تگی

داوه تهوه ..

جریوه دی به بالای شه ودا

دهر ژایه خواری خواره وهی

ئه و چارشپویه

وهرزی بیتساقهتی

بهدهم لهدايکبوونی ماچیکهوه وهنهوز بدات

چوارده ماچ

چوارده چرکه

چوارده خولهک

چوارده کاتزمیر

چوارده رۆژ

ئیشکگر بیت بو لهدايکبوونی نۆبهرهی

نازی ماسیهکی کوپر

لهئهتلهسی قهوزهکانی روئیای وههدا

لهجیی (کیغرای عیشق)

که ههمیشه زیندووه

ئیره .. بهلی ماچستانه

وولاتی تینوو .. دوورگهی تینوو .. دهریای تینوو

دوا مهزلگهوه سهنگهری یاد کردنهوهیهکی

خهراباهه

لهسهر ئهه لیوان لیوه

تا دوا ئاهی ماچی نامۆ بوون

ئارهزوومان پیوه دهنییت

ئیره بیابانی تینوو

ئاسمانی ماچه باران

مهلین کوا عهشق بو دیار نییهو بهنده؟

پیدهچیت ههر ئیستا

۱۶ - ۲۲ - ۲۰۰۵-كەركوك

وهرزى بىتاقاقتى

كوفر ..

نهك له رۆم
 نهك له يونان
 له دلى ئاوازو ئەو به هارانەى بوون به پايز ..
 كه عەشق
 ديواره سامناكه كانى خوشه ويستى
 وهك بكوژانى افالانتاين)
 به ماچدا هه لواسيوه و
 ورد وخاشى كردوون
 وهك ئاوينه ليله كانى
 كوفر ..
 كوفر ..

وهرزی بیتساقهتی

مائئاوایی له (ئاو)

٤٦

٤٥

وهرزى بىتاقاقتى

دەمكردە پەخشانىكى سوور
بۇ جلى ئاھەنگ وسەيرانەكانت؟
منت لەبىرە ئەى دەريا؟!
شەويك
لەسەر بندىنى قەلبەزە پۆشت
سەمام بۇ كردى؟
دوو رۆزىش
ھەر خەرىكى تىك ئالان بووم
لەگەل رەنگى تۇدا؟!
ئەى (ئاوا)
شەپۇلان نام گەيەننەوۋە كەنار

وهرزى بىتاقاقتى

ئاو گۆرمە ..
كىلەكانى ژوور سەرم
بەفر و تەرزە ..
ھەستم قرشىكى نەوسن و
دەرياوانىكى بى عەقلە
سلأو ..
ئەى دەريا سلأو ..
منت لەبىرە؟
زەمانىك بەسەرى پەنجەكانى گولەباخ
فلوت و كلارنىتى خورەو ھاژەتم
دەچرى ..

وهرى بىتاقاقتى

به كهلكى من نايه كه ههميشه دهجه نغم بؤ
مه رگ ..
مه گهر رېبوارىكى بى سهره و بهرەى وهك توفان
له گهل تودا بڑى ...!!
بمبه خشنه (ئاو) گيان
من كورې خاكم
گولانى هاوده مم و نهوز ددهن
هينده بانگيان كردم
هه ناسه مان تيكهل بهيهك بوو
(ئاو) گيان
مالتاوا (ئاو)ى دهستگيرانم

ئەى ئاو وەرە !!
به تورەيى ارەشه با بلى بمبات
به رهو
ره به قترين ..
پيروترين ..
ترسناكترين ..
خه مناكترين ..
چالى خودا وهر لهوى بمسپيرى ..
ئەى (ئاو) ..
ئيره مالى پر له ژيانه

وهرزی بیتساقهتی

با ماسیهکان زویر نه بن و نه گرین
به بیده نگک ..
ده چمه وه باوه شی خاکم
چونکه سوننه تی کوفر م زووری ماوه ..!
مالتاوا (ئاوا) ..

۲۰۰۵ - ۵ - ۴

که رکوک

۵۲

۵۱

وهرزی بیتاقهتی

۵۴

وهرزی بیتاقهتی

۵۳

وهرزی بیتاقاقتی

گەر چه په رنه‌ی گولّه‌کان نه‌بوایه بۆ یاره
په شیماننه‌کانمان ..
ئهو .. جیهانیکی هه‌بوو
بیده‌نگی شه‌رمه‌زار به چه‌ی رۆندکه‌کانی
لیوی من و کلیلی جه‌للادو تاشه‌به‌ردی روومه‌تی
که‌وانی تو له مایکدا ئۆقره ناگرن
پچراندنی دارلاسیکی خوشه‌ویستی له گهره‌کی
شووشه سوره‌کاندا
واتای کوشتنی وهرزی منایمه
دروستکردنی په‌رژینی باخچه‌کان به که‌لله‌سه‌ری
په‌پوله

کاژی مار ..
نیشانه‌ی له‌دایکبوونی قومارچه‌کی منالبازه
به‌ده‌ر له قاپووته‌که‌ی به‌ری ..
من بویه عاشقی په‌پوله بووم ..
ده‌مزانی دلّی نییه تا خراپه و ناشرینییه‌کانی
په‌نجه‌ره به‌رووی گولّی ناو ئینجانه‌کاندا بی
تۆرینی ..
کی رازییه ..؟
به بینینی وینه‌ی هاودزه‌که‌ی له ئاوینه‌ی خویدا
کی په‌پوله‌ی ده‌ناسی؟

تاکه کان له دهست بدهین
 ئه ههریمه نه کان زادهی خراپجووتبوونی
 په پوله یه .. درکه کان
 له ناسکی وهرینی گوله کانه وه ئه تروکین
 ده باو هشم پیامه که
 په پوله یه کم له دۆزه خه وه هاتووم بوونی
 سه برپینی وهرزو
 به شداری پرسه ی جوانی بکه م
 راستی جوانییه
 به لام هه موو جوانییه ک راستی نییه و دروش
 زانستیکه

واتای له دایکبوونی ئه ههریمه نه
 بویه من لیروه سوجه بو شیعری ئه و شاعیره
 دا ده دم
 چونکه ئه و ووتی: "وهرینی هه موو گولی..
 هاتنی پایز نییه"
 گوینگرتن له شه پۆلی تینویتی و..
 ته ماشاکردنی ره شبه له کی ته رزه باران و..
 خانه خویی ئیوه له مالی میوانی ئیمه دا ملکه چی
 نییه
 بو پاکی ووتاره بی تامه کانی ئه وان .. به لی
 بیر له که سی چواره می کو ده که مه وه بهر له وه ی

وهرزی بیتیاقهتی

وهره با درۆ له گهڵ خۆمان بکهین .. له پیناوی
 نهزیف نه بوونی ئەم باخچهیهو
 له بار نه چوونی بیدهنگی
 به دهست ئەو پین کرۆشانهی ..
 سیوو ئاده میان زویر کرد
 به سه چی دی گول به باخه کهوه نهما
 ئەم قاره تاکه ی؟
 تهنافی کمان له بیده سه لاتی هه لواسی
 فه تازیای که لله پوری
 په لکه زپرینه ی ووشه کانمان پی ده خنکان
 ئاته شگه ی سه رفرازی پره له سیبه ری په یکه ری

سیاسه تی ووشه له سه ر په تی گومان یه کالآ
 ده کاته وه
 منیش هاتووم درۆیه ک بکه م
 بلیم: ژیان حه رامه بۆ ئەو ده للاقانه ی نا کرینه وه
 به رووی تریغه ی ته نیایی و
 لاو لوی غور به تدا ..
 بلیم: گوشینی دلی شه قامه رووزه رده کان
 کفره .. به پیاسه یه کی شه قاوانی من و تو
 شیر هه می شه پیچه وانه ی خه ت ده نوینی وهره با
 واز له خۆمان بینین .. واتا له درۆ
 با ژیان ناشرینه کین .. ئە گه ر به درۆ وه جوانه

وهرزی بیتاقاقتی

چەند چاریک دەستگیرانە کە ی خۆت
 وە ک جگە کۆنیک ئەمدیو ئەودیو بکە ی
 خە یال پلاوی کاناریبە کانە
 لە قە پالی پشیلە دان کە وتوووە کان رادە کە ن
 ئە م چە شنە میکرو بانە
 رادووی پە پوولە کە وتوون . وان لە کۆلن بە
 کۆلانی شاری
 گو یچکە ماندا
 مال . . بە مالمان شارە زان
 بو یە گول لە پە پوولە کان و

وونبوونی دۆزە خ
 وای . . لە داریک دە چین
 گە لامان سە ربۆ وە یشوومە ی پایزیش نە و ی
 نە کا
 جگە لە خۆ مان ئاخر گە نیووی عە قلە لە می شکی
 تە پیوی مندا
 وا باخچە ی ساواکان
 پڕ دە کە م لە پیرە پە پوولە . . !!
 زروانی * تە متومانی " ژیاو " * هە کانی ئیمە یە
 وا لە دوو کانیکی لە شغرو شیدا
 ئە شی لە شە و یکدا

وهرزی بیتاقاقاتی

به رووتکراوهیی پی ده فرۆشنه وه
 ئەم ئاسمانهشین ئەکاته وه
 نهک له بهر ئەوهی بی گهرده
 بهلکو زهوی دهستی ناوته بینا قاقای و...!!
 دهیهوی باران راونی
 گهرووی ههوره تریشقه بنووسینی
 چ سه پریکه خزوی دهم..
 ناکاو.. ناکاو ده کریته وه
 بهلام ووشه کان ده ترسن!
 دهلین: گه مژهیی شاعیره کان به دیار چرای
 ههلبهستیکه وه

ئهوانیش له سروشت و نیگا بیزارن وای لهم
 وهرزه تابوتیه .. وهرزی تار بوونی عه شقیک
 به فیکه فیکی جوانبازیک
 ئەگینا گهردون
 تابلویهکی بی گوناوه له گهلهری مروکاندا
 رقم لهو نیشتمانه شه که خۆری تیاکوژا
 بههوی یاخیبوونی عه قله وه
 مرو گهلیک ..
 وه کو بایسکیل سواری ویژدانیان بوون
 دوگماترین به قالیکن چوله کهی بنگویسه
 بانه کهی خۆمان

وهرزی بیتاقهتی

عەشقی بچوک و زەلیلی دەکات
بەلام نەمدیوہ ..
پەپوولە عاشقی ئەهریمەن بی!!
جگە لە باخچەکە ی ئیمەدانە بییت.

وەسفی پەروینی پەپوولە دەنووسن ئەو پەیفانە
بشکینە کە نووسراوہ
پەپوولە یەک ئەهریمەنی دەبی!!
تازە بوویەتی .. مەگەر ئیمە بغرین
نەک خزانی گوچانی دەستی پەيامپینەرێک ئەم
مانشیتە درۆیە .. بیسر نەوہ ..!!
بەرد چۆن بە ئاوسکی پر دەبییت؟ پەسین* کە ی
بەبی دەنگی ئاسودە دەبییت؟
قیبلە بەچی ئەتک ئەکری؟
ئەگەر وەرزی بی تاقەتی نەبی..
مرۆف ھەرچەندە گەورە بییت

وهرزی بیتساقهتی

مه‌رگ یم راده بویریت !!

وهرزی بیتاقهتی

بهرداته نیو
ئه تله سیکی پر شه پوولی بی به ندهر ..
دهرگا کرایه وه
کوچه کان پر بوون له تاریکی شهو !!
شوعله بزر بوو ..
گیژهلۆکه ماچیکی به خشی به ئارامی ..
مه رگیش به زور سهمای به ئارامی ده کرد ..
پیوه ره کان به دووی شه قامیکی نارنجیدا
ده گهرین ..
بو تهوهی دیداریکی ئه رخواهی
له بن پایزی پرته قالیکی پالاس ئاسادا

ئاسمان ..
گریا .. گریا .. گریا
به سه ر لاشه په مه یه که ی وه نه وشدا
گریانیک وه ک کوچی قه ره ج ..
به ردیک شهقی بردوو
شاخ درووستبوو .. بیابان نه ما!
سهوزه لانی راکشنا ..
ئه جهل گه شتیاریکی مودمنه به پیکه نین!!
دهیه ویت له فرۆکه ی زه مه ندا ..
دهست له ملی میگه لپکی کهوی بکات ..
خه زانیش به په ره شووتی مینگه مینگدا

له گهل سه حهردا
به عه شقیکی ده رزیله یی
پیش عهرشی عه زیم زیندوو مان بکاته وه

۲۰۰۶ - ۵ - ۳۰ که رکوک:

شه ویکی خنکاوی دوشه ممه.

مؤمیا بکه ن ..
بوئی خاک
ههر له ورته ورتی پیره ژنیک ده چیت
که چهند شهو له گهل مهرگدا رای بواردییت و
ئیستا ته ماشای ئه و په رده کرچ و کالانه بکات
که له و دیویانه وه
چهندین شهوی سوور نه شتهر ده کرین ..
مهرگ .. بهلی وا هاتوو له م که ره بانه پر
په نجه ره ئاگرینه دا
تاویک به دهماره سارده کانی به خته وه ریم
را بویری و

وہ رزی بیٹا قافہ تی

شہیتان و بائی با

۷۴

۷۳

خۆم دایه پال سببهری خه میك

بیرم له شهیتان ده كرده وه

چۆن ئەو هه موو ساله

له دۆزه خدا ده ژى؟!

ئهو تا ئیمه هیندهی هه ناسه یه کی ئەو ناژیین

هه زار و یه ك تف ده گرینه ئەو زنجیره ی

تاله قژیکی جاویدانی پیوه به ستراره

دوو كهل له سه رم به رزده بوویه وه

دوو بالم لیروا ..

تاشه ره نگیزترین پرسیارم لیده رچیت و

خۆم له پیناسه ون بکه م ..

ئه ژدیه او هه ناسه کانی ..

پیا سه یان به روچی هیلکه شهیتانو که کان ده کرد ..

منیش نوکته ی بیابانم بوته ری باران ده گیریه وه

ئاسمان بزه ی هاتی

سه ره مان بو مه راقی لاشه یه ك

له تور دانی هه وه سه بازی گرتبوو ..

گوچان سیحری بو مه رگی پارانه وه ی

ره تگه کان ده کرد ..

هه وره که قاقایه کی لیدا

دانه سپیه کانی ئاسمان

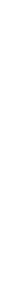
له پر بریسکه یه کیان گرته چاو

وهرزی بېتاقه تې

يان پهره سپلکه يه کی خاوهن ئيمپراتوريه تې
 تهمبېلې پيمان بليّت ..
 چوڼ باله کانمان تامې ههورو بوڼي
 (با) ده کهن!
 ئه ي خوشترين گوناھ
 ئوزوڼ کون بووه
 به کس ناخرېته وه ودهم يه ک
 مه گهر ههمووي بدرېت
 درويه .. ئەم بالانهش دروڼ
 ئەگينا ههرگيز باله کاني ئيمه
 به جووت نافرڼ

هميشه ش بېرله شکاندني ده لاقه کاني
 بيوه لامې و بېئومېدي بکه مه وه ..
 ئه وه يه ده ستليداني شه يتان
 له کرانه وه ي په نجه ره کاني پيکه نين به پرووي
 (با) داو
 کو بوونه وه ي روحي هيما ترسنوکه کاني
 نيو سندوقيکي ميشکم ..
 وهره ئه ي لوسترين ترس
 زبر ترين پيکه نين له سه ري په نجه کانمدا
 هه لوه ري وه .. ئاگر ههر ئاگره
 جا نه وه ي شه يتان نه وتي پيدا کردييت

وهرزى بېتاقاقتى

با لەئاسمانىڭدا بىر پىت ھەمووى ئاواز بېت
 خۇ دەستگىرانى تۆ تواناي بالەفرەيشى نەماو
 تا لەرەنگەكان گۇرانى ژيان بېۋىتتەو
 با بىبىھ كىمياگەر
 گەر نەتوانى توخمىك لەنەفامى بدۆزىبەو
 ئىدى چى؟!
 يان نەتوانى دەرگاوانى (با) يەك رازى بىكەيت
 بەئاشكرا كىردنى شوپىنى لەدىكبوونى ..
 ژيان وەك من و تۆ واىھ
 يەككە ئا .. ئەوى دى ئاگر
 ھەى شەنگە بېرىبە بېۋەفاكە

مەگەر بەمردووى ..
 وەكو نەيزەكى خىكاو لەتەختەرەشى شەودا
 شەپتان لەمالمانە
 بەھىزترىن پېناسەمان ھەموو وشەكانى ئاويبەو
 بەس لەتاراوگەدا سىجر دەكەين ..
 وەرن سەپر كەن
 خەنەى قولتېرىن مەرگم بۆ مەعشوقە
 ناسكەكەم گىرئوۋتەو
 تىايدا نوسراوھ:
 جا چىبە با بىكەۋىتە دەرىيايەك ئاۋوھ
 خۇتۆ بەقومىك دەخنىكى!

وهرزى بىتاقاقتى

(بىباباناي من و (باراناي تۆ
(بههاراي تۆو (پايزاي من
(بچووكىاي من و (گهورهىي) تۆ
(ئاموژگارىاي تۆو (گوپگراي من
(مهحكومايي من و (حاكمايي تۆ
ئەى حەكىم ..

ئەم دەستورە دائىمىيە كەى ھەلدەوھشېتەوھ؟!
دەبى رۆژېك ئەم فەلسەفەيە بەدىيەنم
:"خۆر دەيىت بەئاو و ئاويش بەخۆل .."
ھېچ بوونەوھرېك ناتوانېك بستېك زەوى داگير
بكات .. رزگار بكات ..

وهرزى بىتاقاقتى

كەم گۆلى سوورم بەدىارى بوھيئايت؟!
خويى ئاو بەمن دەدرېت؟
رمى قەدەر بگرمە كى؟
ئەى وادەزانى لەپەرپنەوھى غوربەت دەترسم ..
جا ئەم بالانەم بو چيپە
غولام ھەر پېتدەگەم
با عاشقتىن چەمكى لەززەت
ئاوزنگى خۆى لېبەت
يا من (پى)بم و تۆ(بال)
ئاي لە (دۆزەخاي من و (بەھەشتاي تۆ
(سپىتىاي تۆو (رەشپىتىاي من

وهره وهك شهیتان رابكه ..
رابكه لهززهت لیږهیه!!

۲۳ - ۱۱ - ۲۰۰۵

مه گهر به پچرانندی خزوی کلمدراوی
تاریکی و
شکانندی قغلی دهرگای بیدهنگی پرسپار " ..
ئه گینا باله کانی (با) نامانغریښن
لهم باخچه بهر بلاوه دا
گهر من و دلداره کهم سیویک نه دزین
گهر سهر که شیبی نه نوینین
باله کانمان نادهن له شهقه ی خه م و ژان
لهم باخه دا ده مانگرن ..
با رابکه یین ئه ی (با)
ئه گینا توش دیل ده کرییت

ۋەزىرى بېتساقەتتى

پىياسەيەك لەگەل باوكمدا

۸۶

۸۵

وهرزی بیتاقاقتی

لئوی (چیره‌ی) قه‌تماغ به‌ستوی باو‌کم
ده‌لیسیته‌وه ..

له‌م گۆره‌پانه چوار گۆیه‌دا

ئیمه چاره‌نووسی‌کمان هه‌یه به‌بی سنوور ..

وه‌نه‌وز ده‌دات

ئه‌و لای لایه‌ی بو ده‌کات من توره‌ی ده‌که‌م ..

من چه‌له‌نگی خۆمی پیشکەش ده‌که‌م

ئه‌و رۆحم ئاوه‌ژوو ده‌کات ..

که‌چی له‌یه‌ک باخی عه‌ده‌ندا ..

ده‌بینه‌ لاله‌و نه‌سرین و نیرگزو گۆله‌ جاری ..

ده‌م ئه‌م زییه

پینوسی شکستی باو‌کم ..

وه‌ک شۆره‌بی له‌سه‌ر ته‌ویلی پر (گۆتاوه‌رۆام

ده‌له‌رزیت

ده‌یه‌وی چاوی کتیب و جه‌سته‌یه‌کی هه‌لوه‌شناو له

گۆرنیت ..

خه‌ریکه‌ هیرش بو اخرتۆلی (هه‌ناسه‌م ده‌هینیت

شه‌وم ده‌کات به‌ رۆژه‌ گه‌مژه‌کانی ته‌وه‌زه‌لیم ..

رۆژیشم شه‌وه

تف له‌ چه‌تاوه‌روی ئه‌و (چیل‌اه ده‌که‌م

که‌ چه‌ند بی به‌زه‌بیانه

وهرزی بیتاقهتی

سروده کانیشمان نازاد ده کات
 به لأم خور ئەو زور نایه ی خوش دهویت
 له باخه لی شاخدا شیر ی داوه تی
 نایه لی هه روا به ئاسانی
 ئەستیره یه کی بی ور شه ی ئاسمانی خالی
 به گره ویک ئەم میوان دار یبه ی باران بباته وه
 بی گومان من و برا که م
 وه کو باوکی راستگومان
 به م زور نایه بانگ دده یین و
 شاییه کهش گهر م ده که یین !!
 که چی دلنیا شم

ههردوو کمان خو مان پی حه رامه
 ئاوازی ک نه ما .. هه لبه ستیک نه ما
 ده یان جوانوی هه راشی ده ره ندی درۆی پی
 خه فه نه که یین
 باو کم هه رچه نده جووتیار یکی باش نه بوو
 زور نایه کی باشی بو به جیه یلاوین
 رۆژی من له ناوه رسته وه فوی پیداده که م !!
 رۆژی ئەوله ههردوو سه ره وه
 رووباری تیا قه لس ده کات ..
 ده ریا به رد یکی به ده سه ته وه یه
 ئەیه وی ئەو زور نا کۆنه بشکی نییت

وهرزى بىتساقاقتى

بەسەر ھەمان شەقامدا ئاژاژك دەدات ..
 لە خەويدا گۆرانىيى بۆ دەستگىرانه ماندووه كەى
 خۆى دەلپت ..
 لەم ئاھەنگەشدا
 من و كاكەم لەسەر چۆپى تاگاوانى.
 ھەر خۆمان ھەلدەپەرىن...!!!!

۱۲ - ۵ - ۲۰۰۵ كەركوك پىنج شەممەى بى
 ھىوابوونىك لە نىشتىمان.

ئىمە واز لە درۆ بريسكە دارەكانى دارستان
 ناهىين
 بەلام دەرپۆين و
 گۆرانىيەكانى (دۆنكىشۆت)ى باخەكەمان
 ھەرچەندە (ئارافتە)يە
 بەلام لپرە زەمەنى پى راو دەكرىت ..
 (ئارھان)و (ئاخباران)ى ئەم دەقەرى سىر بوونە
 ھەر دەمىين
 ئەم زورنا (ئانە شپارە)يە(ش) ھەركۆل نادات
 چەندىن شايبى بەبى دەھۆل بەرپىكردووه
 لەسەر رىتمى پىاسە كۆنەكەى باوكمان

وهرزی بیتساقهتی

۹۴

.....

چاوه پروانی
یانی تهرمینالی تهرم

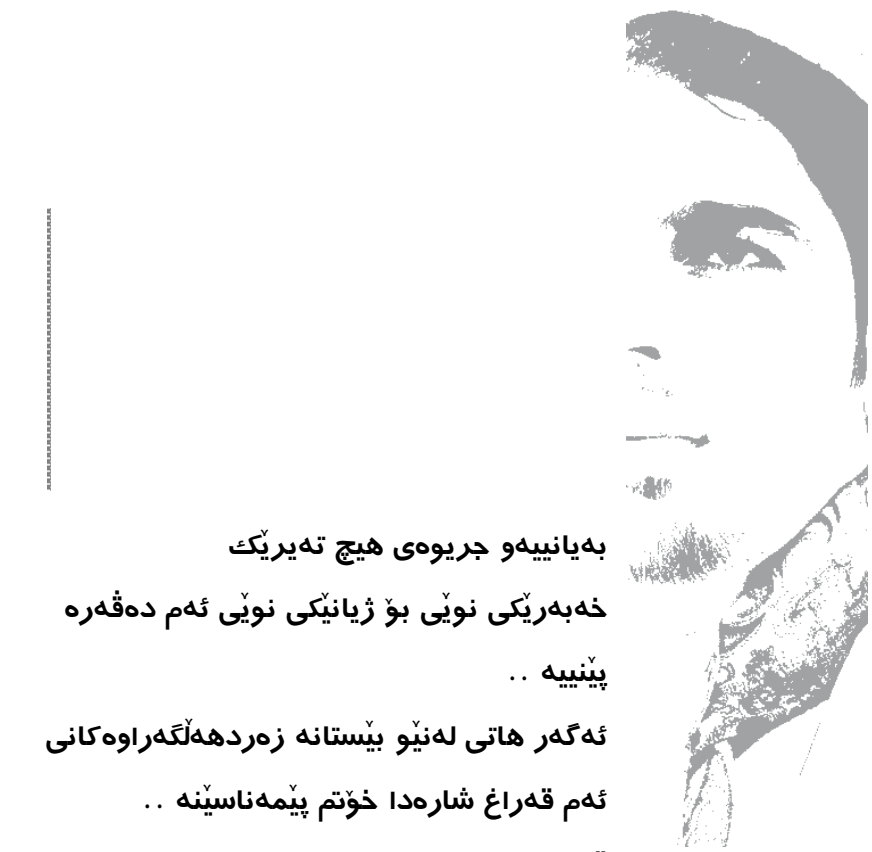

۹۳

وهرزی بیتاقاقتی

لهسەر چیمه نیکی سهوزی کالی خه یالی
راده کشیم و
خهون به ئەلبومیکی نوئی ئەم نیشتیمانه وه
ده بینم
که پرە له ژیان
پرە له ئاسووده گی گهوره نه بوون ..
پر پر له لیبورده یی گولی گو یچکه فیل بو
تیشکه هه راسانه کانی به غیلی هه تاوو
وینه کانی هاو رییه تی عه ده نیان پییه و
موژده ی زیندوو کرد نه وه ی
ئه وه هه موو جهسته رزاوه ی عاشقان ده دات

به یانییه و جریوه ی هیچ ته یریک
خه به یریکی نوئی بو ژیانیکی نوئی ئەم ده قهره
پینییه ..
ئه گهر هاتی له نیو بیستانه زه رده هه لگه راوه کانی
ئه م قه راغ شاره دا خوتم پیمه ناسینه ..
قه له باچکه نابوو ته کانی ئەم سه حهره هه ر خو یانن
داهوله کان .. کومه لیک په پووله ی بیحه وسه له
پیلووی چاوه کانم ختوو که ی کوچ ده دن ..
هه سته که م له نیو په نجه شینه کانتدا
قژه که م له ته رمه گه لای سه ر ئاو یک ده چیت
که به ره و مه له کوتیکی نا وجودی په لکیشم ده که ن

وهرزى بىتاقاقتى

پىكەو شەق دەبەن ئەى نوئ
 نوپترىن ئەوینی ئیمە
 دەربازمان بکە لەهەلنەهاتنى خۆر
 لەبەیانىنى تەنیای کفن درووهکان
 هەمووان لەپیناوی مانەویدا مەترسیبەکان
 دروینە دەکەین
 چۆلەکە دەرباز بکە
 ئەو بۆمانەوێ یەک وەرز مېشکمان پردەکات
 لەجرىو
 ئیمە ناتوانین چەند کافیک یەقینی بۆحاسل
 بکەین

کەبەدووی گەمەى روناکی فانۆسى دەستی
 جادووگەرپکەو و ن بوون..
 ونبوون و بۆ هەمیشە ئەوین لپره بارى ..
 بۆ قیامەت گۆلەبەرۆژەکان بەشەو هاتنە
 دەرەو تە ناکۆتە تەمەن ..
 شەمشەمە کوپره لەبەرەتەو هەلکورما!!
 تۆ دپیت و من خەون دەبینم خەون بەگەرانهوێ
 تۆو
 تۆ بېرت لەهاتن نەکردوووتەو
 دلێ من و پپلوی هەنارو فەرشی سپی رچاوی
 غەمگینی دەریا

وهرزی بیتیاقهتی

که خه یالم به دیار دنیاوه تیغکریوه؟!
 ناسکتر له کولمهی په مهیی کانیه ک
 که له گریانی سروشتهوه سه رچاوهی گرتووه
 ته بیعتت ده چپتهوه سه ر وه حشته تی خه م
 به بی ته وهی نیازی توله سه ند نه وه مان بو باس
 بکه یت
 خوینبایی کوشتنه که مان ده خوینیته وه
 که برپاره له نیوه شه ودا بییت
 گازنده ده که م که له که شتیبه کدا بمپه رینیته وه
 جه لاد ئیغیتتاجیی کردییت
 ده مه وییت توبییت ئهی ژیانیکی نوی

گول بومانه وه ده وه رییت و
 باخه وان بومانه وه رقی له گورانه
 جه مسه ریبه کانی زه مینه و
 زه رده و آله بو نه فه وتانه چه کیمانه پیوه مان
 ده دات
 قوربانی بو ژیان هه لدییت و جه لاد له بومانه وه
 ده مان کوژییت
 ده ر بازبان بکه ..
 ئه م مه خلوقانه نه فه س کورتانه ده ر بازبکه
 تو جه سته ی من له ژووی ته نگه به ری زیندانی کام
 بیر کرد نه وه تدا یه خسیر ده که یت

وهرى بىتاقاقتى

ئەى نوى .. نوپتر لەئىستا وەرە ..

۲۱ - ۱ - ۲۰۰۸

قاچە كانم لەقورى ئەم نىشتىمانەدا چەقيوہ
 دەنگم پايزەو مچيورى وەرینە ..
 وەرەو ليرە فيرى ئايەتپكى نويم بکە
 لەخومدا من بدۆزەرەوہ
 تو ناتوانى من بکەى بەخوت
 وەرە دەرگاكانم گشت لەسەرپشتن
 ئەوہ عەقلم کوپرايپەتى
 کەلووتى بەپشتە مى لەمپەرە بپهوده كاندا
 دەتەقيت
 وەرە دوو قسە لەژياندا بکەو
 دلى ئيمە جوان بخوسپنه لەبيدهنگيدا

وہ روزی بیتساقہ تہی

.....

دلنیابن کچہ گانی دنیا
دلنیابن شہیتانہ کان

۱۰۴

۱۰۳

تاق تاق

تاق تاق

دەنگى قاپقاپەى سۆزانيبەك لەگويمدا
 چوون تەقینەوہى نامە نارنجیپە نارنجوکیبەکان
 وەرسى وەدل دەبەخشن ..
 سوپاس بۇ ناشوینى ناشتن
 سیرسکە کچ مەرەبا
 تەمومژ بەخیر ..
 جەھەنم مئاوا بۆگافیك خالى لەییدەر بەستى
 کچەکان ..
 ھەموو کچەکان

سىشى كورپك بەرلەوہى لەدۆزەخى كچىكەوہ
 بچپت بۆدۆزەخى خودا

"باربى مارمىلكە يەكەو پىي گرتووه
 ئەمە ناكاتە ئەوہى من گەمژەم
 ستايشى ئىواران دەكەم
 سرى قالونچە كچى بۆ ھەلمالىم ..
 ئەمە بىر كەردنەوہ يەكى خراپنەبوو بۆ
 غوسلەدەر كەردن لەدلدارى حەشەراتەكان

هه‌لده وهرم و کچیک ماچ ناکه م
 ده‌بم به‌خویریتترین بالنده و فرین ناسم
 نیگایه‌ک بوکیژوله‌یه‌کی گزنگ به‌هده‌ر ناده‌م
 نا .. کچه‌کان کچه‌زور ناشرینه‌کان
 ئه‌وانه‌ی ده‌فته‌ری پیلووی ئه‌وینتان پره‌ له‌زینده
 خه‌و له‌گه‌ل مندا ..
 پره‌ له‌شه‌یتانیبوون
 له‌باوه‌شی خویناوی که‌سیکدا که‌له‌خه‌می
 زه‌رنه‌قوته‌یه‌کدا وشکه‌به‌لگه‌را
 مه‌له‌قتان دیت له‌حه‌سوودی ئاره‌زووه‌ گلاوه‌کانی
 من .. ئه‌و ئاره‌زووانه‌ی بو‌نی ئیوه

کچه‌ جوانه‌کان کچه‌ زور عه‌یاره‌کان
 شه‌یدا‌یتان بو‌ پیاسه‌یه‌ک له‌گه‌ل خه‌یالی منیشدا
 پووچییه‌که‌ وه‌ک ژیان
 نه‌زیفبوونیکه‌ له‌خوینی شه‌یتاندا ده‌تانگه‌وزینیت
 رامانیکه‌ هه‌سته‌وه‌ره‌کانتان به‌ده‌م بای خه‌والووی
 زه‌رده‌په‌ریکه‌وه
 ته‌سلیم ده‌بن ..
 حوکمیکه‌ هه‌ر خو‌تان تییدا تاوانبار ده‌رده‌چن و
 ئیوه‌ ده‌بن به‌زیندانی و دلی منیش زیندان ..
 دلی من زه‌ریایه‌که‌ له‌گه‌نین و حه‌ژمه‌ته‌کانی
 خالیبوونه‌وه‌ی شه‌هوه‌تی پووچ ..

دنیایه کتان بۆ بینا ده کم
 من تییدا نه بم
 من خه یالیکبم و له خه ویشدا نزیکبوونه و هم
 مه حالیک بیت
 مه مکتان پر ده کم له (nt) و له شیوهی بۆمه
 چینراوه کاندا ده یته قینمه وه ..
 لیوتان وه ک پشتویینکی به مینچینراو
 له هه ناسه م ده ئالینم و خۆم نایه م به لاتاندا
 ئیوه پیم ده لین: "ئهی شه و په ره شیکه که تو
 ده توانی له یه ک ریگاوه به دووی به خته وه ریدا
 بگه رییت له ئیمه وه .."

ههره سی کرد به سیمبولی و
 گه مژه یی وه ک و یقاری فه له کناسه کانی دۆرانیک
 ته ماشا ده کرد ..
 با هه موو کچه کان
 کچه ناسک و زۆر شیکه کان دلنیابن
 گه مه یه کی نویم پییه
 ئیدی چیتان بۆینم
 بارانیک زووخا و خۆشیبویت؟
 قورو لیته یه کتان له شیرری مه که کانی خۆتان
 بۆدروسته ده کم
 تییدا بختکین

دەلېم: گەورەم پەپوولە .. تۆ چەند فرسەخىك
 بېرە بۆ ماچى گول
 تۆ بمرەو تەنھا بۆنى يەكگول بکە
 تۆ لەوہ ناسکتر مەبەوہو باگولەکان لەچەمۆلەى
 كچه کان
 كچه شوخ و کيوبيدەکان دەر باز بکەين ..
 منيش يەخسیريکم لەسيبەرى وەريوى گولى نيو
 پەنجەى ژەنگاويى
 كچهسۆزانيبەکانى ئەم شارەدا
 ئەوين موعتادم دەکات
 وەك ئەوہى كچه کان دلميان لەنيو

لەكچەكانەوہ ئوميد بدوينە " ..
 من دەلیم: "هەموو رېڭاكان تاقيدەكەمەوہ
 ئەو رېڭايانەى بۆنى ئيوہى (۷۰) سەعات ليوہ
 دوورە ..
 لەسەرە رېي جەللادەکاندا خۆم دەكەم بەپرد
 بەو مەرجهى بەختەوہرى لەئيوہ ياخى بيت " ..
 پەپوولەيەك پيمدەلېت: بمسپيرە بە رووکەشى
 گولان ئيستا مالىان وا لەگەرەكى ئينجانەى سەر
 ليوى بەلەكوئە هەتيوبازەکانە ..
 من دەلیم: ئەوان جوانترن كەئيمە بۆ كچهکان
 كچه فيلباز و دلبەرەکان، مليان هەلناکيشين

لیباسه ئاگرین و خوینلیپراوه کانیاں ده کهن
 به خیری پیم ..
 ئاواز بوگورانی سه فهریک دابین ده کم
 به ره و میهره جانی بیابان بچیته وه
 کچه شه و گهرده کان له نیو ده تکه لمیکدا
 ده مخویننه وه
 له ژیر گوله هه نجیریکی در کاویدا شه و یکم
 بو دروستده کهن
 ئالتر بیت له ناشتنی تهرمی وه فا
 نه خشینتر بروانیتنه که له گه تی نه و خیانه تانه ی
 به (با)دا پوستانی کرد

لیوه ته زیوو که زییه بزماری و خهوی سهر مه مکه
 چه رای خهزه لوه ریډا کروشت
 تعاون لیمده دات و سسته ره کانی بیماراستان دلم
 به دهرزی نه وعیشقه نه خوشه یان
 ئازن ئازن ده کهن ..
 فکور ده بم و په ره ی شیعه ره کانم چوون پارچه
 په رویه ک
 له سهر شوینرا گوزه ری سوژانیخانه کاند
 راده خه م
 کچه کان پیده نیین به هه لبه سته کانمداو
 (مه مکله) ه کانیاں ده ئازوونه سهر په ره که و

ۋەزىيەت بايقاش

مەرحەبايەكى راستگۈيى لەخەودا بىكەن و
دۆستايەتى دۆرانتان دەنگى مندالى بىرھىنامەۋە
كچەكان .. كچە زۆر شەيتانەكان
ئەو كچانەى لەخۆم تەرەم دەكەن ..

۳ - ۳ - ۲۰۰۸ كەركوك

جرجە كچەكان فيلتەرىك لەزەنىم دەدەن
تەلىسمەكانى پارانەۋە لەچاومدا ھەوار ھەلبەدات
ئاھ لەكچەكان ..
كچە زۆربلى و منجر و كات بەفیرۆ دەرەكان
گەشتەكانتان دەستپىبىكەن و كۆتايى بە مەكرى
كوشندەى چاۋە بزۆكەكانتان بىنن
گەشتىك بىكەن بۆ خۇرئاۋاى وىژادن و
پرسەى دلشكانى كورەكان بەسەربىكەنەۋە
لەھجەيەكى نوى بۆ پاكبوونەۋەى تەرمەكانتان
لەشەھۋەتى پياۋەتى لەكارى درەختەكانى فرپن
بەشەراىدا ھەلبىكۆلن

وہ رزی بیٹا قافہ تہی

۱۱۸

بیٹا لی

۱۱۷

وهرزی بیتساقهتی

منالی بخه وینه و ئاور مهدهوه
 باران بخنکینه و ئاور مهدهوه
 (ئاور)یک بتورینه و ئاور مهدهوه
 ئومیدیک نییه ئایندهمان کامه رانییه کی رهزا
 گران پیشان بات ..
 پرووناکي گوم مه که
 سالنامه و
 جهژ نانه و تهور نامه و
 باویشک نامه و
 رۆژگار و کاتژمیڤه خه و تووه کهت هه لک ره و برۆ ..

ئاور مهدهوه ..
 زه مان کاتژمیڤه که به دهستی هه موو که سیك
 ناکات
 ئەه ره شتر له مه خلوقه کانی سه رده می
 کۆتکریتی وشه و
 ته مه لتر له میوانی جه تگه له کانی دامه زینه ری
 خوین هه لکشان ..
 ته رمیک بده به شانئاو ئاور مهدهوه ..
 ته مه نیک بنی چالی ساله وه و ئاور مهدهوه ..
 گوزگیه که بشکینه و ئاور مهدهوه
 خوشه ویستییه که بنیژه و ئاور مهدهوه

بۇ.. پايز له گەلای زەردى مردن نهچىت ..!!؟
 بۇ .. بۇ ماچ له يادگارى شهويكى تالى تو، قيز
 بکاتهوه ئەى سال.؟
 برۇ .. مەيهوه
 پەنجەرەيەك يەخەم رادەووشىنييت و
 چاوم تاريکييهکەى ئەو ديو کوشتنى زات
 هەست پيدەکات
 که ژيان لای پەنجەرەکان نەماوه
 پيوسته گولەکان به زوير بوون له خور و
 پەنجەرەش بەداخستن له (الولواى قايروسى
 هەلبزرکانى پيدەنگى سزا بدەين ..

لەم گوزەرە بيسالييه .. ئەى (پەپوله) خو تو
 دەزانی بيسالييه
 خو تو سال ناسى ..
 چەند شادومانى ئەى پەپوله سال ناسى
 بو دىيته باخچەکانى وەرینهوه؟
 بو دىيته دلې کرمەژنەى مچيورهوه؟
 بو دىيته پياسەکانى سەرى سالى سەهۆلەوه؟
 بو دىيته ناو وينەى يادگاربيهکانى بيابانەوه؟
 بو..؟
 ئاخىر خوئش نيبه (ئاو) وەلامى ماسى نەداتەوه ..
 هەناريک گوى له زەنگيانە نەگریت ..

وهرزی بیتساقهتی

کی وه ک من هه ناسهی سیخناخ و
کوکتیلی هاوړپیه تی و
گوپلی بهخته وهری و
(دلگهش) یی ناهه مواری بن درک و
گه شیبینی له قومارخانه کانی سالد ا دؤراندووه به
مه خسه ره یی سه راب؟
له م خاله خه جاله ته وه ده ست پیده کات ژیان ..
منیش وای ده بینم
سالم لی وون ده ییت ..
کس نیبه به دوایدا دوزه دوزه بکات
عیشقم لی ده که ویت ..

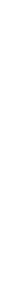
ئه وان ریپان پی گرتم .. ئه گه رنا (با)
پولیسمانه کان
پرچی تریغه یان کردبووه ته ناف و سالیان ئه دایه
به ر خور ..
له گه ل دارته لی کاره باکانیشدا به دم امله
تاتکی اوه
دلدار ییان ده کرد ..
دوو پرووی ئالی سهر ویستگه کانی نائومی دیش
نه بوایه
کو تره باریکه یه کی بی هیوا سیخوری بو
(بابانوئیل) ده کرد ..

وهرزی بېتاقاقتی

ژنيك وای به كچه كهی ووت: كه ئەم سال
 وهرزی دلدارى نيبه و
 سالی (شوو) پېرا نه گەيشت .. !
 تابووتيك ئەمهی چرپاند به گويي تهرمی
 شههيد يكد ا ئەم سال (بيسالييه)
 جۆلانه يهك له شارى يارى به منداليكى
 ووت: "كورم مه فره" (بيسالييه) ..
 سه ده فيك به قرخه قرخى ده ریاوه وای ووت
 :ئەم نائوميدييهی كه نار بيسالی پيوهيه.!

په ره سيلكه يهك شوينه كه يم بو ئاشكرا ناكات
 ياده وهریم قلپ ده بيته وه ..
 پرته قاليك خوی ناگوشيت تا ليمويهك بوی
 بگريت
 رۆژيك وه سيهت بو ساليك مده نووسيته وه ..
 ههفته يهك ئامۆزگارى مانگی ئه خيري زه يستانيم
 به ساليكى تازه وه ده كات
 قه لافه تی په پوله حه يران بو ساتيك مه ستبوونی
 باخچه ده ليت:
 ئەم سال (بيسالييه)
 له قله فيك وای جاردا ..

وهرى بىتاقاقتى

عاره قىكم، تا بىمىمه وه ترشاوترو كهفته كار تر
 ده بم ..
 بىساليه ئەزىزم ..
 ئىتر بىر له (كرىسمس) مه كه وه
 نا .. بو له مه و دوا نايىت بچينه دەر وه ..
 قولانجىكمان نايىت بو يارييه تاگرينه كان
 خوله كىكمان نامىنىت بو تەماشاكردنى مانگ له
 ئاوپنهى كانى
 ئاى چ روژىكى سهخته!
 ناتوانىن (بابا نوئىل) بىنين؟

گلۆپىك له نيوه شهودا به دەم خه وه وه هاوارى
 به سەر شوسته يه كى بوورا وه دا ده كرد : " سەرى
 سال نايىنم، ده شكىم " ..!
 ته له به يه ك له مه سچىكدا بو ره حله كهى ائەم
 سالمان لى ناچىته سەر، هه موو دەمت پر ده كه م
 له قوڤىيه بو (سەرى سال)
 گوڤانىيه ك له پىرى تورە ده يىت
 ئەم جوڤانەى له دلى بارانە وه پىدە لىت: "تف له
 سال واگە ياندووتى بهم خەراباتە " ..
 من سەھو لىكم پىم بلين (ئاو) ناگە مه سەرى سال
 دە تويمه وه ..

وهرزی بیتساقهتی

به جاده پر له ئینتیزاره کان ..
ئیمه بهو رۆژه رووناکانه ی لای تارماییه کان
بارمتهن
ناتوانین ، لهسه ر کیلی گۆره کان بنووسین: ژیان
مرد ..
ئیمه ناتوانین بهرپکهوت گۆلهکانی (باپیره) ئاو
بدهین ..
وا من بووم به قوتبی نائومییدی لهم زهمهه ریری
عیشقهدا
بووم به په یکه ر ..
بووم به شه پۆل و نه گه یشتیم به که نار

چاوه رپی دار سنه و بهری رۆحی به یامه پنه ریک
ناکهین
خۆی بکات به مالد او ئاشتمان بکاته وه
سه ره نهنگیکی مرۆ موچ .. راهیبیکی مهست ..
سه ر کرده یه کی هه وسه ر
ده بن به (با بانوئیل)
هه ر له ئیستاوه فیل له منداله کانمان ده که ن
ئهم ساله شه رمانه ی من هه ر رۆژیک بیت
ته سلیم به میژوو ده بن ..
ژیان به شی شه ویکی پی نه ماوه .. تا من
پیا سه کانم بهو سه رمایه به فرۆشم

بیه‌وټ به ته‌وقه‌یه‌ک ئه‌ستیره‌یه‌کی په‌راش
 په‌راش
 بخاته حوکمی نیگایه‌ک
 له په‌رانه‌وه‌وه بو مانگ ..
 هه‌فته و روژه‌کان ره‌جم ده‌کرین،
 ئه‌گه‌ر به‌یه‌که‌وه ته‌ماشای کاتژمپره‌کانی ده‌ستی
 په‌رینه‌وه له (سزا) بکه‌ن
 ژیان وه‌ک جاران نه‌ماوه
 ئیستا له خوی بایی بووه ..
 نارحته‌ته به‌و گولانه‌ی کلپته‌ی به‌فری کاره‌سات
 له‌سه‌ر لا ده‌به‌ن

بووم به کرپوه ..
 بووم به (سیمپاره‌و) سالیکی ژه‌نگاویم خاویڼ
 نه‌کرده‌وه ..
 چهند نا به‌خته‌وه‌ره ئیستا
 ئه‌و سه‌وله‌ی قیافه‌تی له ئه‌ستوورایی ئاوی
 ئه‌ویندا
 تووشی فه‌قهراتی په‌ژاره‌ی به‌له‌مه‌کان هاتووه ..
 چهند مولحیده ئه‌و سآله‌ی بیه‌وټ
 گه‌ردن ئازادی له گوناوه‌ی وهرزه‌هه‌لدیره‌کان
 بکات
 وهرز چهند کافره

وهرزی بیتاقاقتی

چەند خۆشگوزەرانە گول لە وروووەوی لای ئەو
 (سال) بوونی نییە ..
 ئەو دەردی کریسمس ناکیشییت
 نازی ریحانە چارە رەشەکان نادات ..
 گول نازانییت درناخی ئیکس پایەری شەبوویەک
 بو پیربوونی مەینەتی پایزیک بدزیت
 ئەو کالفامە بیر لە زۆر شت ناکاتەوہ .. وەک
 باخەوان و باخچە لەسەری ریک کەوتوون ..
 ئەو دەچیتە مالی بوراقتی مستە بەستووەکانی
 ئیرەیی و

ژیان خۆی پێی ووتم کە: نا بەختیارە بەو
 روانینانە
 لە ھەورە ئەسکلییەکانی خەیاڵی ماشو برنجی
 ئاسۆیەکی گەردوونەوہ
 (بۆران) ھەکان پەست دەکەن
 ئەی (با) .. لە سەفەرکردنی گول و
 راکە راکە باخچە تورە مەبە بەدواتەوہ ..
 ئەوان لە ترسی (کات) ھەکان .. (مەکان) ھەکان جی
 گۆرکی دەکەن
 گول چەند پاک و سەلارە کە سألەکان نایینییت

وهرزی بیتاقهتی

راوکه ریک دهیه ویټ به (خویندن) راوم بکات و بانگم ده کات ..

نیچیره کان بزه یان هاتی هموو رویشتین ..

ئهو دهیووت: بارووده کان بخهینه میشکمانهوه ،

فیشه که کان لهسه زارمان قاو نهدهین ، تا

ئاوس بوونی گولله ..

کاژمیره کان (۱۲) یان تیدا نهماوه ..

(۱۲) ی ریک ره دوو که وتوووه

ره دووی بیره وهری ..

بیره وهری ئیمه ده ژینیت

بیره وهری .. بهلهسه و منجرمان ده کات ..

میوانی رهشتالهی دلره قی ئیغلاسی دلیک به دادی توانهوه ده بیټ

گلهیی مه که .. ئهم سال ناتوانم کارتیی پیروژبایی

وه رینی گه لا کانت بو بنیرم

نه ناسیک ههر له خویه وه پیی ووتم: " ناشرینترین

سه پانی دنیای (به تالایی) ، بمره جوانتری " ..

راهیبیک له بهینی ده رگای دیره که یه وه ئیلنجی

هیموگلو بیینی ئیمان که ی ده دات

ئهی سال .. تۆمان پیوه نایهت چه سودتر له (ئاو)

..

لاى غەربىيان بىسالىيەو نا (ئاگان لەوہى گۆرستان
 كۆدەكانى كەشفو
 نىشتىمان قغلىكى ژەنگاوييە وەكو سەرم ..
 باوهرم بە داھولەكان نەماوہ .. گەر فيل لە
 دزىكردى خۇشمان نەكەن ..
 باوهرم بە چەنگاويرانى رپى (پاكى) نەماوہ
 گەر نەسەبى خۇيان لە تاقىگەكانى پرسىيارد
 نەشۇنەوہ ..
 باوهرم بە گۆرھەلكەنەكان ھەيە ..
 ئەو درەختانەى لە گۆرستاندا بژين
 ناتوانن زىندەگى بەدەست يىنن ..

بىرەوہرى ئايندەمان لى دەشاريٲەوہ
 بىرەوہرى ئيمە ، (داخامان دەكات ..
 بىرەوہرى لەدەريادا دەمانغروشيٲت
 ئەوكاتە دەمانغروشيٲت
 كە كەشتىيەكان نايەنەوہ بۆ گوزەر كردن بە
 تەراتيٲنى دەريادا
 (با)يەكانىش بىكەستىرىن دەستەواژەى ناو
 دىرەكانى (ئاوان) ..
 لە دەريا بىسالىيەو ھەلكشانەكانىش روو نادەن
 لە رەگەزنامە بىسالىيەو كەس لەدايك نايٲت

وهرى بىتاقاقتى

دەيىت ھەول بۇ (ژيان) بدم ..!!
 ژيان سەرى ھار و ماری تىدايه .. وەرە با بژين
 خۇمان بەختەوەر دەبين
 ئاھ لە مدمىنبوونى دلم .. لەسەر خواستنى
 قودرەت
 لە سوورىي روومەتى كورسىبەك
 بۇ پشوودان ..
 بەختەوەر بە .. ئەو كاتەى ئازارەكان ھى خۆتن
 ھى مرۇقايتە تين ..
 ھى پەنجەرەى ئاسمانن كەوەك فارگۆنى رزىو
 دۇشداماون ..

وهرى بىتاقاقتى

باوهرم بە دارگويز نەماوہ رۇژيک بىيئەوہ بە
 نىشتىمانى (سمۆرە)
 يان كورپكى بىيىت بە دارههلوک ..
 پەنجەكانى كچىنى بىيئەوہ بە شولەكەى دەستى
 (مامۇستا كەرىم)* و
 بىيئەوہ بە تەختەشۆر و بەرگى سال لەبەر بكات
 سالى من راپكرتووم .. لە ويستگەيەكدا راي
 كرتووم
 دەيەويىت كوتايى بە بەربوونەوہى ئاورنگى
 پليكانەكانى گەلا بىيىت ..
 پيش ئەوہى بەدوای بەختەوہرىدا بگەریم

وهرزی بیتاقهتی

(با) کهی سیسته می نا جوامیری و ادووشهفتی)
 هه لکردنی ده گوریت؟
 ئەهی (با) کهی له قولی برینه کانی مهله کوت
 ده گه؟
 زلفنج له دار سنه و بهره کان ده باریت کهی دیت؟
 ئەم (پیاوه) کهی دیت بو راکشان؟
 من و بهردیک له عیشقا سوواین، تیر تیر کولاین
 ..
 بهرد عاشق و
 من (سالژمی رایک رهق و ته نیا

ته وه زهلی دیوار ..
 بهدمهستی ده رگا ..
 له بیران چوو ته وه ئیمه پیچه وانهی ئاراسته کان
 دلّه کوتیمانه و
 ویزدانی سال وایه:
 چکلیتی نوزه نوزی ههفته و مانگه کانی ریچانه
 کوشتن بو باخچه کانی (ئاو) بهینه وه ..
 ئای چه ند عهریزه نووسیکی نا (ئاگا) این
 نا (ئاگا) این .. له برینی قوناغه کانی ته و او بوون
 له لایهن ساله وه
 ئیدی کهی شهوی زا کیره و وجودی رۆژ بیت؟

وهرزی بیتساقهتی

بو شایبهك له گهردوونی دهلالهتهکانی ئومیدما
ههیه .. ناوم ناوه (بیسالی) ..

بهفرانباری ۲۰۰۶

که رکوک

وہ روزی بیتاقاہتی

۱۴۶

.....

تہرمہ کہم
نشینگہی میروولہ پیرہ کانہ

۱۴۵

وهرزی بیتاقهتی

بزنمژۆکی شاگرد له کافتريای دۆزهخی گۆره
داخوراوه کهم و
شه و گهردی خان و مان و عه یاری زانکۆی
ئالوده بوون به ترس و
سیرسکهی میباز که سهر کۆلانی هه موو
WC ییه کی گرتوووه و
مارمیله کهی بیده تگی کینه له کلکی غه بیه تچی و
عه تکه بووتی توکنی به دینی به دبین و
له دوور یشه وه: میروله پیره کان .. هاو لاتیانی
نیشتیمانی گۆرم و
دوور تریش جرحه غه نییه کانی نا هه تاو

نامرم .. که مردووم
زیندوم ئەو کاتهی میرووله پیره کان ژماره
مۆبايله کهم له بیر ده کهن
رزان له وهختی ئەلقه گۆرینه وهی (گه نین) و
اوورد بوون ادا
مامه له م پیوه ده کات
ده مغرۆشی ت هه ر راجم ده کات
کر یاریکی زۆری بیخوین
له دوپشکی ته ر یقه ت و
هه زار پیی بیئیتیمای دزی هه سه له در یژو

بهخته وهرى .. ئەو كاتەى لەرىكوۆتى گىليدايه
 بهسەرماى بهفرى خۆشگوزەرانى
 ميوانخوانيم دەكات ..
 مېرولە پېرەكانى ئەم دوۆلى حەسارەتى
 شادومانىيە
 لەپەنجەى پېمەو دەست بەخواردنم دەكەن
 مېرولەكان .. ئەو تەرمە گەورەيەى من لەنوکی
 چلېكەو
 بەرەو مآله دەرزیيلەكانيان راپېچ دەكەن
 چى لەمېروولە بچوكتەرە .. !؟
 كى تەرمى مېرولە بەلۆرى دەگويزېتەو؟

سەودام دەكەن ..
 كلۆبىيەك ئىنجانەى مەرەمەت گلۆر دەكاتەو
 قەقنەس سل لەتارمايى الورەى با دەكات
 توتىيەك .. لەكەشتىيەكى نائومىدا ..
 خەونە ئالۆسكاوكانى كونهپەپوويەكى
 تيرۆرىست
 لەسەردابەكانى تەنگەدەرونىي گىادا
 شىتەلدەكاتو
 رىوايەتەكانى دولغىنىكى رپوئە
 لەكەشتىكى ئاوى سوارچاكدابو حەزىنىي
 ئەرشىف دەكاتو

میرولہ گچکہ کان تهرمی من ونجر .. ونجر
دہ کەن

پاساریبہ کان کوپوہ چوون؟

کوپوہ چوون پاساریبہ کان؟

پیش ئوہی گہلا ئیسکە پەیکەری نەگبە تیم

بەسەرلیشیوان دابیووشی

بەپاساریبە ک دەلیم: بەمندالی نەمکوشتی ..

هاورپبہ کی بەوہ فابہ ..

وہرہ روحم بکیشہ: میرولہ خواردمی .. میرولہی

گچہ کە گچکہ

۲۱ - ۱۲ - ۲۰۰۸ کە رکوک

کی لهئاگریکدا لاشە ی میرولہ بەبی سروتی ئاینی
(گل) دەسوئینیت؟

میرولہ دەمسپیریت بەورتە ورتی ئیشکردنی

ورد بیچووہ کانیان جۆلانی بەپیلووہ کانم دەکەن

قولایی چاوہ کانم دەکەن بەمەلەوانەگە

میرولہ پیرە کان .. نەخشە بۆنەوہ کانیان دادەنی

تەرمە کەم لەخۆم جیانابینتەوہ

وہ کە خوانیکی خودایی لەژیر پیی امیرولہ

بالدارە کانادا (تل) دەدەم

میرولە یە ک لەجیی فیشە کیکی سەرمەوہ

بە یە ک پیک شەرابی دەماغ سەرخۆشە ..

وهرزی بیتساقهتی

گریانی گیانه لای گیا

۱۵۴

۱۵۳

من بیئهوین و
 نیشتمان بیحهقیقهت و
 جوانی لهمهزادخانه و
 گریانی دایکم بوگیا و
 ئیستای باخچهی شار له فیستیغالیکی ئینجانهدا
 هیشتا گول بوون ..
 دوو میروله له پاژنهی پیلاوهکانی گهلادا
 خهوتبوون
 وهرین ئابرووی بردن ..
 میلودی مروقاییهتی له زوربهی WC ییهکاندا
 دهسی بهلووتی ئازادییهوه گرتبوو ..

دایکم بوگیا گریا ..
 قورگی پر بوو له رهیحانه
 بهدهستیکی تهزیحاتی بهدهنکه تری دهکرد
 بهدهستهکهی دیکهی هیشووی بو شهرا ب
 دهکردین
 گیا وشک و برینگ وهک شهرفی
 پاساری میبازی دهملیکاوی ..
 دهشت سوتا و
 کانیای کورتهبالا که نهفته و لاواز
 چومی ئوغر دهکرد ..
 درهخت بیکار و

وهرى بىتاقەتى

خوایش گيايه كان سزا دەدات ..
دايكم چەند وردبىنە! بۆ گيا گريا ..

۲۵ - ۴ - ۲۰۰۸ كەركوك

مندالەكانى ھەورو نارنج و درۆى گلۆپەكان
ھاوتەربى شىلەى لىوى پشیلەو توولە دلدارەكان
توور دران
مىژوو خەتفى كردن ..
حەقىقەتى ژيان
وەك حەقىقەتى تۆپىن گەش و نەخشىن دەپنواند
كەچى دايكم بۆ گيا گريا !
لەگيادا قوربانىي تاوان و
لەتاواندا مروؤف و
لەمروؤفدا تاوانى بينى ..
دايكم خواى بينى كاتىك: مروؤف ژيان ئازار دەدات

وہ روزی بیتاقاہتی

ٹاو لہ ئیلحای تیشکدانہ وہ دا
کرژ دہ بیتہ وہ پرنگی

۱۶۰

۱۵۹

بەفرى كرد بە وارسى يەكەمى ئاو لەبىبابانداو
 بالويزىكى سىپى لەئاسمان پى بەخشى ..
 چۆرە ئىلحا لەخۇى دەكات
 كاتىك لەگويسەبانەى دلەو دەتکىت
 نىرگزه جار بۆپە شىت دەبىت ..
 گومانى هەپە لە "گرافىكى گول" لەچاوى
 جەللاددا سەوز نەبىت و
 پەنجەى ئاسن هەلنەوهرىت لەباخى نارنجى
 ئاگردا
 ناسكى رىبوار لەوهدا خۇى دەنوئىت
 هەر شوئىتەك چۆلەوانى بىت بۆ تىايدا دەگرى و

ئىلحاى تىشكدانەو
 وپستگەپەكى دىكەى كرىكارانى كۆمبارسى
 بندىنمان بۆ كەشف دەكات
 پراوپرى خىانەت .. هىلاكبوون
 دەرد بۆ بزوينەرى تەنبايى داين دەكات ..
 بەفر .. نەسەبى ئاوو شەر بەبىتاقەتى رەپحانە
 لەزستاندا دەفرۆشپىت ..
 خىانەت بەفرى ناساند بەچپا و
 هاوئكارى شەقامى پىكرد و
 باخچەى دلکزی و نەوشەى دەگەل ئاشنا كرد ..
 هەر ئىلحاى خىانەت بوو

وهرزی بیتاقهتی

پاکبونهوهی میژووی میړوله بهمیز مردوه کان
 ناهاوسه ننگ ده کات
 تا له بهه شتدا ناکوتا بژیټ و ههست به تام
 نه کهن ..

۲۱ - ۱۲ - ۲۰۰۷ که رکوک

له ئاوه دانی مه یخانه کاندای ته نیایی ده رزیبه کی
 ئایدزه و له ناخی ده دریت
 ته ماشای شوین پیی شیته کان بکهن ..
 بوټ فهراموټش ناکریت ټهو غروبه
 نا هه مواره یان له گوماندا
 بوټ ئاسه وار
 ئاسه وار و ئیدراکی ئاو شیزو فرینیا حوکی
 ده کات
 حه نینی له دوزه خدا قومار چیه کی به مانایه
 دوزه خ ئیلحایه که
 بوټ پاکبونهوهی جه ساره تی میرووله له نزمیدا ..

وهرزی بیتساقهتی

لیّره سیبهره کانی مردنیش برسییه

۱۶۶

۱۶۵

ھەنسكى رووتبوونەھەى مندالېكى بەجىماو
 لەخۇى دەسرى
 كە دەيوىست بلىت: ئاى خودايە .. سندوقىك
 بۇ سكالانمان دانى
 پارانەۋە كانمان لەنىو دەستە كانماندا بالە كانيان
 شكاو و ھەلۋەرىن ..
 ئەگەرنا بۇ ھەر دۇى دادەى ئىمە دەرژىت ..؟؟
 بەر لە كلۇمدانى پەنجەرەكانى دلشكان و
 درىنى ويلاشى برسپىتى ..
 ئەمەيە خوداكەم ..
 پىم دەلپىت: "تۇ دەكەم بە فەرمانرەۋاى

لەم مەزارگەى ئافاتەۋە
 گولە پەژمووردەكانى ئاۋابوون
 پرچى ئىۋارەيەكى پىريان دەرنى ..
 ئىۋارەيەكى شكاو
 عەرشى ئاۋى لى بوو بە ھەلمى سوور ..
 ئەو ھەيغەى خودا ..
 لەژىر پىپى مەراقى تەنپايمەۋە بەرەنىسكى دەدا
 ھەر لەو ناۋەختەدا بوو
 گۆرى شاعىرىكم لى بوو بە كۆنە شار
 شارى سىپى ..

وهرزی بیتاقاقتی

لیره سیبهره کانی مردنیش برسییه ..
 لهودیو تهلبنده کانی ئەجهلهوه هاوار دهکات
 "راپهرین"
 راپهرین .. نامۆیان دهکات به سروشت ..
 به نیشیمان ..
 به تهرپی رهنگه کان لهسهر وولاتی فلچه
 ریشنه کان
 راپهرینیک .. وهک گهمهی مندالی نیو یاریگای
 خهفه بووی
 ئاره زوووه کوژراوه کانی ههزرهتی رهقیب !..

خه یاله بزیه کانی نیو دلێ شهیتانی بهرهی
 ئاوابوون ..
 به نووسهری رهشنووسی شانشینێ تاوان ..
 به چهتری سیبهری قورسی خوین ..
 به تراویلهکی لیلبوی ئاسوی خولیا زیزه کان ..
 به رهنگی سپیتی پرچی دیلی ..
 به ههوای زه بوونی کاهینیک به دهستی
 ژیانهوه ..
 وای ئەم ئازارانه چهند بچووک و خرپن!
 کهچی لهسهر نهخشهی هیلکه یهکی پیس
 کرکه و توون ..

له ناو ئەو سەللەى خۆلەدا ..
 نەبادا خەو بە ھەرەس ھینانى گومانەوە ببینیت
 دواى ھەستیت پرسیار دەکات ..!!
 من دەزانم ئەم زارۆیە زۆلە
 تەماشنا .. تەماشنا
 بەھەر چوار پەللیبەوە داواى ھەلغرین دەکات
 بەرەو بالەکانى ئەزەل ..
 بۆنکردنى بەرد لەجیى گول و
 مژینی فرمیسکەکانى سیو بى حیکەمەتییه ..
 ھیندە توپکلی چرۆکانمان ماچکرد
 لیومان ھەلۆەرى ..

لەتیک نان بۆ پیاسەیه کی برسى بنکی
 کەلەکەکانى سووى بوونەوە
 پیاسەیه ک وەک سواربوونى خۆشەووستیکی
 خودا لە گالیسکە تەرەکانى دۆزەخ و
 راکیشانى بەدبەختی
 بە ھیلەکانى ناو لەپی کاریلەیه کی دلپەتى ..
 چاو .. وون
 ھەناسە .. لوول
 وەک لوولى گێژنەى پیکدادانى پیکەکان ..
 راپەرینی برسیتییه ..!!!
 کنا .. ئەو زارۆیە ھەستینە لە خەو

وهرزی بیتیاقهتی

چونکه زۆرمان له برسا مردووین ..!
 هیندهمان بهرد کرد به کیل
 وا خهریکه شاخهکانیش دهتاشین
 گهر شاخ نهما .. ئیمهه برسی
 هاوار بو کوی بهرین ..
 هاوار بو کوی ..
 هاوار بو ..
 هاوار ..

..

(۲۰) ی حوزهیرانی ۲۰۰۵

که رکوک

وهرزی بیتیاقهتی

ئهوهتا بو قهراغی قههه جبوون دهچین
 تکا ده کهم جار فرۆشهکان ..
 من نامهویت له پهنجه رهیه کهوه دونیا ببینم ..
 سهفه رهکانیشم به پهنجه رهیه کهوه بکهم .. !!
 هینده نام دهنی
 ئیدی نه گهریم .. بو وونبوونی قاچهکانم
 چه رباو جۆلانه نام ناوی .. !!
 نه باخچهی مندالان .. نه فهرمووده و دهستوری
 که نیسه و مزگهوتنهکان
 تکا ده کهم ..
 گهر دهتوانن کیلهکان به خۆل بهرز بکه نهوه

وهرى بىتاقاقتى

بەشېك لە قەسىدەى
كۆمەلېك شەھىد لېرەوہ تېپەرېن

۱۷۶

۱۷۵

لېرەۋە كۆتايى ھات بېرەۋەرى
 لەۋيۈە دېتەۋە رابردوو
 لەۋيۈە زەمەن بەماق پەريوى بەدەستى چەپى
 ئارەقى مېژوو پاكدەكاتەۋە
 بەدەستەكەى دېكەى پروشەى ھۆن ھۆن گريانى
 خۆر دەسرېت
 زەمەن لەم سەفەرەدا ھەر لە چاۋەرۋانى
 دەچېت...
 "چ كارەساتىكە ئازىزم!!"
 كراسى بى (كوۋزەكەى دلم، ۋەك (گولەبەرۋزە)
 بەزەردەى خۇرتان دەگەشېتەۋە..

بۇ (بەختيار جيهاد)

ئېمە لە رەشنووسى ئەم گريانە تېناگەين
 تاقىکردنەۋەى چى بۇ باخچەكانى ئومىد ئەنجام
 بدەين
 لېرەۋە تېپەرېن كۆمەلېك شەھىد ..
 لېرەۋە..
 لېرەۋە لە داىكبوو غوربەت
 لېرەۋە سەرى خۇى ھەلگرت نائومىدى
 لېرەۋە گەشەى كرد شەھادەت

جهلاده کانیش له کافتريای ئهوبهري شه قامه كه وه
 نيسكافه يه ك فر ده كه ن
 شه هیده كان سهر كو نه مان ده كه ن
 مندالیی شه هیدو
 كهنجیتی شه هیدو
 كاملبوونی شه هیدو
 پیری شه هید
 نیگای ئیوارانی شاریش ده لیی له بندینی چه می
 خوینیدا زیندانی ئه وینه
 ئه م تهرمه ته مه خه تم كراوه ببه نه وه بو
 نیشتیمان

شه قامه كان جمه يان دیت له پیلووی شه هید
 شه قامه كان قه ره باغی قامه تی شه هیدن ..
 شه هیدیک كراسه ائوتوا كراوه كه ی پییه و پیم
 ده لیت: خالو کیلویه ك له تافاتا چاره نووسی
 جوانم بو بکیشنه له خو شه كه ی
 ئیواره میوانمان دیت ..
 شه هیدیک .. وه ك ئه وه ی کاتی قسه کردنی
 نه ماییت
 ههر به سهر هیمای سه لاو کردنم بو ده کات
 مندالیکی دیکه ی شه هید (له عابه) کانی له باوه شدا
 و توره له خودا

ئەووە وێژدانی ئیمەیه بارگاوی نەکراوەتەووە
 بەئاسوودەگی
 ئەتک کردنی حوزنیک شوێرش تووشی حەیز
 دەکاتەووە
 شەهیدەکان کۆمەلیک بوون ..
 بەجلی رەنگاو رەنگەووە
 بەنەینی ترش و شیرینەووە
 بەشەری ناسکی نیو پاسیکی خەت خەتی شینەووە
 بەدلدارى و چەند دەسکیک سەوزەى زەرەدەووە
 بوووەووە
 بەباقەیهک نووسینی ئاوییهووە

نیشتیمان لەوی دانیشتوووە
 لەسەر بەرزاییهکانی پشت دی
 نزیک توله‌رپییه‌که
 چاوهروانی گەرپدەیه‌که تەفسیری جەنگی بو
 بکات
 هاوڕیم .. هەرچی توایه‌ووە ئەوین بوو ..
 ئەوینی ژیان دەمانمرینیت
 ئەوینی شار دەمانباتەووە بو تەنزیماکردنی
 شەقامەکان و
 شاردنەووەی نەینییەکانی کۆلان بەمەرگەووە
 ئەووە ئیمەین دلمان دەمریت

ئالوودەى کردین
کەچی پاسووردی گویمان لەبیرچوووتەو
شەهیدەکان هیچیان ناویت
جگە لەعەشقی گەرانەو
سەرم پەر بوو لەرۆیشتن
رۆیشتن شۆرشیکە مەسوومیەتمان
پێدەبەخشیت
زاگیرەى شەهید پەرە لە کامەرانى ..
پەرترە لەبەختەوهرى
(لپاویلپاە لەدۆرانەکانى مندالى شار بەئیستای
بەدبەختی

شەهیدەکان .. لیرەو تێپەڕین
لەم لایەو .. بەدەستی راستدا دوو کۆلان بەرەو
خەفەت سەرکەوتن و
بەرەو باخچەى مالتاوی رۆیشتن ..
لەوێو سەفینەیهکی زەردیانگرت و گشتیان
بەچەلپەلە لێدان و
بەخۆشییەکی پەمەییەو تێپەڕین
"چ کارەساتیکە ئەزیزم!!"
کی ئەم هیلاکەتە لەسەرم دەردەکات و یژدانمى
خەلات دەکەم
بلوێرى توورەى ئەم شەهیدانە

ئەوانەى تەمەنيان گەيشووو تە چوار سال
 لەباخچەکانى ساواياندا
 گۆرانى "من درندهم .. من درندهم، کەس
 لەدرنده ناييت گەورە تریيت" يان بۆ بليين ..
 دەييت مندالەکانى ئيمە فيرى گەورەيى بن
 ئيمە بەگەورەيى لەدايک دەبين و بەمندالى سەر
 دەنيينهوه
 ئەوانەيشى تەمەنيان دەگاتە شەش سال
 لەسەر چۆنييتى کوشتنى براکانيان پرۆقەيان
 پيکرييت
 ئەوانەى قوناغى سەرەتايى تەواو دەکەن

بەدبەختى ئەوان ئەوهيه
 لەحیکمەتى فرينيان تيناگەين
 شەهیدەکان فيريان کردم کە لەخودا دلتيا نەبم
 چونکە هەر رۆژيک بيت دەمکوژى و
 ترسى لەرزین دەخاتە گيانمەوهو
 موالىدى پەپوولەکان بۆ سەربازى
 دەخويندريتهوه:
 ئەوهى تازە چاو بەزيان هەلدەهييت
 لەجیگەى مەمکەمژە گوللە هاوهنيکی بدن
 بەدەستەوه

ۋەزىيەت بايقاشى

دەيىت بەدروستىردنى چەكى ئەتۆم گە يىشتىن
كە لەم تەمەنە گەورەتر بوون
ئىدى بەرەلەيان بىكەن
خۇيان فىرى ژيان دەبن و
حەز بەخۇشەويستى دەكەن!!
ئىدى مروقيان خۇشەدەويىت...!!

۶ - ۸ - ۲۰۰۷ - كەركوك

وہ روزی بیتا قافہ تہی

دریژترین شیعری دنیا

۱۹۰

۱۸۹

وہ روزی بیتا قافہ تہی

۱۹۲

خودا

کہ رکوک

۲۰۰۷

۱۹۱

وهرى بىتاقاقتى

	رابطور دودا	ساله يى	
۱۰	مىژووى ئەو ئەو كۆمەلەو رىتخراوو حىزبانەى لە ناوچەى كەر كوكدا سەريان ھەلداوھ	مىژوويى	سمكو بهررۇز
۱۱	عەل بەستى	كورتە رۇمان	حەسەن جاف
۱۲	ژياننامەو بەرھەمەكانى پىرۇفيسۇر زنون	لىكۆلېنەوھ	د. زنون محەمەد پىريادى
۱۳	نەخۇشەكانى نازەل كە توشى نادەمىزاد دەين	لىكۆلېنەوھ	د. عبدالكريم حاجى محمد على
۱۴	كەر كوك لە نىوان پىلان و خەمسار ديدا	كۆبەندى كۆمەلە و تار	ھىيەن مەولود
۱۵	كۆمەلە و تار	ووتار	تەھا سلىمان
۱۶	شكىستى بلىمەتى	كۆمەلە و تار	عەبدوللا مەحمود
۱۷	كەر كوك لە نىوان خەلىگەكەى و خەونى ئايدىيۇلۇزىادا	لىكۆلېنەوھ	عەل مەحمود محەمەد

بلاوگراوھكانى كۆمەلەى رووناكبىرى و كۆمەلەى تى كەر كوك

ز	ناوى كىتەب	بابەت	نووسەر	وهرگىپ
۱	ئەنفال و شۇرەبى	شيعرو بىرەوھرى	مەلا شاخى	
۲	سرودى مندانان	سرودى نەتەواپەتى	كۆمەلەك شاعىر	
۳	دىوانى ئال ياسىن	شيعرى وهرگىپراو	محمد ئال ياسىن	ئاوات حەسەن
۴	ژىلەمۆى گەرميان	بىرەوھرى	سەمەيد شاكەل	
۵	كۆنفرانسى ماددەى ۵۸	وتار و دىكۆمىنت		
۶	راگەياندىن بەرھەستەكردنى ستەمى ئايدىيۇلۇزى	لىكۆلېنەوھ	شىركۆ جەبار	
۷	خورماتو لە پاكناوى رەگەزىدا	لىكۆلېنەوھ	حەسەن بارام	
۸	فەرھەنگى (ماجۆى) كاكەبى	فەرھەنگىسازى	ھاشم كاكەبى	
۹	لەنىوان ئىستاو	لىكۆلېنەوھ	موعتەسەم	

وهرزی بیتاقهتی

			نامۆبوون	
۲۰	گولبۇزئىرىك له شيعرو شاعيرانى گهرميان	كۆكردنهووه نامادهكردن	سالح ههلاج	
۲۱	شهود عيان عن الانفال	دكومينت ودراسه	عارف قوربانى	
۲۲	التاهه	مجموعه قصص	سالار نيسماعيل	
۲۳	سهما لهگهڻ گورگه بۆرەكان	وتار	ستران عهبدوئلا	
۲۴	يهود في العراق والكوردستان	تاريخ	سه لآحهدين زهنگته	عهرهىبى
۲۵	وهرزى بيتاقهتى	شيعر	سۆران مامه حهمه	

۱۸	دەر ووناسى گشتى	دەر ووناسى	د.عهبدوولستار تاهير شەريف	
۱۹	گهنج و تازهگهرى	وتار	فهرمان هيدايهت	
۲۰	ئەنفال دۆزەخى بېگوناهەكان	شيعر	فهرمان هيدايهت	
۲۱	بەشئىك له ئەنفال گهرميان	مىژوو	حهسەن يارام	
۲۲	الارجوان قصص كرديه مترجمه	كۆمهله چىرۆكى وهرگبىراو	محهمەد سابىر مهحمود	بههاوكارى كۆمهله
۲۳	شۆرشەكانى نىيراهيم خانى دەلو	مىژوو	مستەفا نەريمان	
۲۴	كيشه ويلايهتى موسل	لىكۆئىنهوه	د.فازل حسين	شىخ محمد شاكەل
۲۵	بەشئىك له حىكايەتى ئەنفال سى	مىژوو	هاوار عەباس	بههاوكارى كۆمهله
۲۶	شووشه	شيعر	هئىمن مهولود	بههاوكارى كۆمهله
۲۷	شئيت بوون	شيعر	عومەر سهئيدە	
۲۸	مدينة اغرقت في الظلام	صورة وثائق	شرف الدين جهبارى	
۲۹	سوتان بهبوونى بارانى	دهق	تهها سئيمان	

وہ رزی بیتاقاقتی

